

NASLOV—ADDRESS:
Glossy K. S. K. Jednot
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
Telephone: HENDERSON 2312

SLOVENSKA JEDNOTA

OFFICIAL ORGAN
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter December 12th, 1932, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1917.

NO. 8 — ŠTEV. 8

CLEVELAND, O., 24. FEBRUARJA (FEBRUARY), 1943

VOLUME XXIX. — LETO XXIX.

Naša prihodnja kampanja

Deveti član KSKJ padel za domovino

V zapisniku minule seje glavnega odbora je bilo omenjeno, da se bo odobrena "V" kampanja mladinskega oddelka pričela s 1. marcem. Ker je pa treba za isto pripraviti umesten ter obširen načrt, se je otvoritev te kampanje podaljšalo za en mesec; torej se bo ista pričela še 1. aprila. To bo ravno ob nastopu 50-letnega poslovanja naše Jednote.

Do tedaj imate torej cel mesec časa, da se na to izredno kampanjo dobro pripravite in poagitirate za pridobitev novih članov, da bomo na ta način lahko že prvi mesec beležili lep uspeh. Niti enega društva ne bi smelo biti v tej kampanji, ki bi ne bilo aktivno!

OD FARE SV. STEFANA, MINN.

C. g. John Trobec, župnik prve in najstarejše slovenske cerkve v Ameriki, tamkaj v "hosti" pri Sv. Stefanu, ali na Brockwayu, Minn., nam je te dni dospel cerkveni letni račun za leto 1942. Iz istega posnemamo sledeče:

Lani je bilo v fari 12 krstov, ena poroka in tri smrtni slučaji ali pogrebi. Dohodkov \$6,491.97, stroškov \$6,330.34 vštevši odpaličilo \$2,000 na cerkveni dolg, ki znaša sedaj samo še \$1,164.82. K cerkvi spaša lepo zidano župnišče in velika moderna cerkvena dvorana iz opeke.

V seznamu faranov, ki so plačevali za stolnino in razne druge kolekte, najdemo 256 imen skupaj. Značilno je pri tem dejstvo, da tvori 10 različnih imen, ali 10 družin skoraj polovico vseh faranov te cerkvene občine, namešč 103. Te pionirske farmarske družine so: Justin, 14 imen, Legat 12, Oman 12, Blenkush 11, Smolej 11, Peterrel 11, Zupan 10, Hleban (Hlaban) 9, Schumer 7, Vouk 7 itd.

K vojakom je odšlo dosedaj 52 fantov iz navedene fare. Naj bo k sklepnu še omenjeno, da je ta naselbina Sv. Stefana stará že 76 let, leta 1871 je pa ondi stala že prva lesena slovenska cerkev.

Pri ondotnem našem društvu sv. Stefana, št. 197, vrši že več let tajniške posle ondotni župnik Father John Trobec, ki pastiruje med svojimi dragimi "hostarji" neprestano že 42 let. To je gotovo tudi edini slučaj pri naši Jednoti, da imamo duhovnika pri kakem društvu kot tajnika.

VODJA INDIJCEV NA GLAVNI STAVKI

New Delhi, Indija. 22. februar. — Mohandas K. Ghandi, voditelj narodne stranke indijskega ljudstva je že 12. dan na gladovni stavki zaprt v palači Aga Khana. Ker noči uživati nobene hrane izvzemši kar mu jo zdravnik vasilijo, je postal 73 letni borec za neodvisnost Indije že tako slab, da bo najbrže umrl.

Obzambo-varčevalni bóni serije E se dobe v tako nizki zvestnosti kot \$25; nakupna cena istih pa je \$18.75.

Novi grobovi v Clevelandu

Frances Močilnikar

Dne 4. februarja sta prejela Mr. in Mrs. Joseph Verchek v Strabane, Pa., od vojnega deželnega v Washingtonu obvestilo, da je bil njih sin Louis Bobby nedavno ubit na Tulagi, Solomonovo otočje, Avstralija. Služil je že dve leti pri mornarici in je bil korporal. Spadal je k društvu sv. Jeronima, št. 153 KSKJ, Strabane, Pa.

Bolj obširno poročilo o smrti tega člana se nahaja na današnjem Our Page. Ko dobimo sliko pokojnika, bomo isto na tem mestu priobčili.

Bodi pokojniku ohranjen najblžji spomin!

K VOJAKOM

Cleveland, O.—Dne 8. februarja je odšel k vojakom Frank Bizaj Jr., sin Franke in Frances Bizaj iz 2025 W. 106. St. — Dne 9. februarja je bil poklican v armado Emil Prince, sin Karla in Frances Prince iz 7800 Prince Ave. — Pvt. Henry J. Skubin, kojega stareši živijo na zapadni strani mesta, služi pa že štiri meseci pri pehoti v Floridi. Starši vseh gorinavedenih vojakov, tako tudi br. Prince spadajo k društvu sv. Kriza št. 214 KSKJ. Mnogo sreče in zdravja želimo vsem tem fantom.

SEST SINOV SLOVENSKE DRUŽINE PRI VOJAKIH

Joliet, Ill.—Znana slovenska družina Mr. in Mrs. Anton Dornik, na Raub St., ima šest sinov v službi Uncle Sama. Takih družin pač ni v veliko ne med drugimi. Čast ji!

DVOJNI ČAS V OHIO

Ker je zakonodaja države Ohio te dni odobrila zakon glede premembre časa in je istega tudi guverner Bricker že podpisal, se je ponekod dane 21. februarja ob 1. zjutraj ure za eno uro n a z a j pomaknilo. S tem bo ustrezeno osobito farmerjem, toda ne pa meščanom. Tako se bo čas v vseh državnih uradih držalo po novem. Samo tri večja mesta, Columbus, Youngstown in Dayton se bodo tudi ponovno času ravnala, druga mesta, med temi tudi Cleveland, bodo ostala pa še pri starem času.

PRIZADETE GOSPODINJE

Washington. 21. februar. — Urad za prehrano in določevanje cen je odredil, da se ne sme od 21. februarja do 4. marca v nobeni trgovini širom dežele prodajati konzerviranega sadja in zelenjav v konvah. Od tega dneva naprej se bo moralno sploh vsa živila kupovati na kupone, ali po točkah (points).

Vsaka oseba, neglede na starost bo lahko kupila v marcu blaga za 48 točk; v ta namen se je treba te dni registrirati in preskrbiti potrebne kupone.

Obzambo-varčevalni bóni serije E se dobe v tako nizki zvestnosti kot \$25; nakupna cena istih pa je \$18.75.

Novi slovenski zdravnik

Dr. William H. Jerich

Zopet bo doživelja fara sv. Lovrenca v Clevelandu (Newburg), O., izvanredno čast, da bo nje sin dobil naslov doktorja vsega zdravilstva. To je Dr. William H. Jerich, kateri bo graduiral dne 26. februarja na naši Western Reserve univerzi.

Mladi gospod zdravnik je bil rojen v Clevelandu (Newburg) dne 5. januarja, 1917. Po izvanrednem uspehu je dokončal farno šolo sv. Lovrenca, potem je dve leti p o h a j a l South Heights višjo šolo, dve leti Cathedral Latin šolo, štiri leta Ohio Univerzo in nadaljnja štiri leta pri Western Reserve univerzi. Njegovo uspešno 20-letno učenje bo obilno poplačano dne 26. februarja, ko bo dobil diplomo vse zdravilstva.

Leta 1925 je pristopil v društvo sv. Lovrenca, št. 63 KSKJ in sicer v mladinski oddelku, ob 16. letu pa v odrasli oddelku. Vsa naselbina in vse članstvo se z Vami veseli Vašega uspeha. Upamo, da kot dober član društva sv. Lovrenca boste tudi kot dober Jednotar, saj Jednota potrebuje izučenih članov, kateri bodo vodili delo pri društvinah in Jednoti.

Mladi zdravnik je poročen in se mu je rodil pred 14 dnevi sin, kateri bo lahko čestital očetu k njegovem uspehu. Le žal, da Dr. Jerich ne bo prvi dne po graduaciji več med nama, ker vojna služba ga že kli-

Naj na tem mestu opišem še starše gospoda zdravnika. Starši Ignac doma iz St. Vida pri Stični in Theresa Jerich, doma iz Horjula pri Vrhniku, sta pravila leta 1916 v Newburgu in sta odprla trgovino z živilo. Vse je šlo dobro, pa sreča je opoteča! Oče Ignac Jerich je v januarju, leta 1929 nenadoma zbolel v 9. januarja za vedno zatinal svoje oči, star 43 let. Mislimo si žalost mlade vdove s štessimi malimi otroci. "Pogum velja," si je mislila mati, "zaradi otrok se žrtvujem." In je še nadaljevala. Dne 3. julija, 1931 je po krvidi soseda (sosed je bil neki drugorodec), požar uničil vso hišo, trgovino in vso opravo. Strašen udarec za ženo, katera je sama vse skrbela za šest malih otrok, trgovino, gospodarstvo in gospodinjstvo.

Toda pogumna žena je vse prestala; zopet je obnovila trgovino in postavila na novo. Pa pozdrav v vsem čitateljem Glasila! Jacob Reznik.

Jednotin pionir umrl

Soprga tajnika društva Jezus Dobri Pastir, št. 32 KSKJ v Enumclaw, Wash., nam poroča, da je ondi dne 2. februarja umrl v visoki starosti 81 let naš sobrat Joseph Malnerich, soustanovnik navedenega društva, 32-letni tajnik, potem pa blagajnik skoraj do konca svoje življene.

Pred enim letom in pol mu je umrla žena, za katero je prav vidno žaloval in končno vsled visoke starosti tudi začel pešati, dokler ga ni smrt odvedla v večnost.

Malnerichevi so imeli devet, v katoliškem duhu lepo vzgojenih otrok; vsi so že preskrbljeni. Bilo pet sinov in štiri hčere, izmed katerih je ena redovnica najbolj bogato, ker lastuje poleg lepe s v o t e denarja tudi krasen, moderno dovršeni novi dom (docela plačan), ki je veljal nekaj nad \$20,000. Da, naši Strabančani in Canonsburžani se lahko postavijo, ker gredo s takim lepim zgledom naprej!

V Enumclaw je imel pokojnik obširno posestvo. Bil je vedno pri volji pomagati, osobiti kaki katoliški stvari, tako je tudi on veliko pripomogel, ko so v Krainu delali katoliško cerkev in pokopališče.

Bodi mu ohranjen blag spomin, prizadetim pa naše sožalje.

Važno za Collinwood

Oni vlagatelji stare North American banke, ki imate dobiti dividende in ki stanujete v Collinwoodu in okolicu, dobiti isto na North American banki, vogal Waterloo Rd. in 156, cesta in ni treba hoditi na glavni urad na St. Clair Ave.

govino in postavila hišo. Pa prišla je depresija, odjemali smo blago za živila jemali, ali plačevati nismo mogli. Zopet veliko skrbi zanjo. Pa vedno je zaupala v božjo moč in še danes vodi vzdorno ter pošteno trgovino na 3583 E. 81st St.

Prišla pa je ta nesrečna vojna, starejši sin Ladie je bil prvi poklican v vojno službo; sedaj je pri zrakoplovem oddelku v Floridi. Drugi sin Victor je pri radio oddelku v Louisiani; sin Frank pa v vojaški šoli kot saržent. In sedaj po promoviranju za doktorja vsega zdravilstva pa odide še sin William kot zdravnik v vojaško službo. Zopet veliko skrbi za ljubeče materno srce! Upajmo, da bo tudi te vojne kmalu konec in da se naši sinovi vse srečni in zdravi povrnejo domov.

Vam, gospod zdravnik, pa izrekam najlepše čestitke. Vem da ste velike pretrpel v času učenja. Saj ste le s svojo pridostojnostjo dosegli ta človekoljubni poklic. Saj ga ni bolj zvišenega poklica v človeški družbi kakor je duhovnik, ki zdravi naše duše in pa zdravnik, ki zdravi naše telo. Tudi prav lepe čestitke materi, bratom in sestram, da bo Vaš sin Vaš brat lajšal naše telesne boleznine. Komu na svetu moramo biti bolj hvaležni, kadar smo bolni kot zdravniku, skoraj najvišji vpliv po celem svetu.

V splošnem se trdi da bodo osišči narodi v prihodnjem letu odvrgli jarem diktatorjev. Pariz pa, da bo do pomladni zopet sponzor. Kakor navadno: Bomo videli!

Pozdrav v vsem čitateljem Glasila!

Jacob Reznik.

Posnemanja vredno društvo

Društvo sv. Jeronima, št. 153 KSKJ v Strabane, Pa., je že imelo t e k o m sedanje vojne kupljenih vojnih bondov iz svoje blagajne v znesku \$12,000. Ko se je pa izvedelo, da je njih prvi član-vojak korporal Louis Bobby Verchek nedavno padel za domovino, je bilo na februarški seji v blag spomin tega pokojnega junaka sklenjeno kupiti še za \$3,000 vojnih bondov.

Navedeno društvo lastuje sedaj teh bondov v vrednosti \$15,000, kar m e n d a prekaša vsako drugo društvo naše Jednote. Tako je tudi to društvo najbolj bogato, ker lastuje poleg lepe s v o t e denarja tudi krasen, moderno dovršeni novi dom (docela plačan), ki je veljal nekaj nad \$20,000. Da, naši Strabančani in Canonsburžani se lahko postavijo, ker gredo s takim lepim zgledom naprej!

Izguba med posadko in potnik, med katerimi je bilo največ civilistov in osobja od armade, mornarice, marinov in obrežne straže, je bila velika pri obeh potopitvah.

"Več kot 600 od 900 oseb na prvi ladji in več kot polovica 500 oseb na drugi ladji, je mrtva ali med pogrešanimi.

"Sorodniki so bili obveščeni."

Eden izmed mornariških uradnikov je povedal, da podrobnosti napada še niso znane, toda priznava, da je med več kot 850 mrtvimi ali pogrešanimi večina članov armade, mornarice, marinov in obrežne straže. Civilisti so bili tehnični ali drugi vojni delavci v službi naše bojne sile.

Vsi potniki na teh dveh ladjah so potovali kot civilisti, razen posadke ladij. Ladji nista bili armadna ali mornariška transporta v pravem pomenu besede.

Velika nesreča na morju

Washington, D. C., 23. februar. — Mornariški oddelek naznana, da je utonilo več kot 850 oseb, največ vojašta, ali pa jih štejejo med pogrešane, kot posledica torpediranja dveh ameriških ladij v severnem Atlantiku v začetku tega meseca.

Ladji sta služili kot transportni ladji za vojaške namene. Izjava se glasi:

"Dve srednje veliki ameriški potniški ladji sta bili torpedirani in potopljeni po sovražnih podmornicah v razdobju štirih dni v začetku februarja v severnem Atlantiku. Oba napada sta bila ponoči in obe ladje sta se potopili v 30 minutah.

"Izguba med posadko in potnik, med katerimi je bilo največ civilistov in osobja od armade, mornarice, marinov in obrežne straže, je bila velika pri obeh potopitvah.

"Več kot 600 od 900 oseb na prvi ladji in več kot polovica 500 oseb na drugi ladji, je mrtva ali med pogrešanimi.

"Sorodniki so bili obveščeni."

Eden izmed mornariških uradnikov je povedal, da podrobnosti napada še niso znane, toda priznava, da je med več kot 850 mrtvimi ali pogrešanimi večina članov armade, mornarice, marinov in obrežne straže. Civilisti so bili tehnični ali drugi vojni delavci v službi naše bojne sile.

Drugod po vseh pa hiše takih rodbin začujejo, vse ljudi pa odpeljajo v konfinacijo. Iz vlačka je videti vse polno pogorišč — gozdovi ob progah so posekani, celo vinski trti je izravnana v razdalji 500 m od proge. Kljub temu pa so bili zadnji teden trije napadi na vlak. Napadi niso uspeli, posledice pa so grozovite.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 8, JOLIET, ILL.

Male zekomato mananilo

Dne 20. decembra lanskega leta smo imeli na glavni seji volitev odbora za leto 1943 in je bil večinoma izvoljen ves stari odbor razen drugega nadzornika, ker zaradi dela ni bil navzoč.

Sedanji odbor je sledič: Frank Terlep, predsednik; Michael Gale, podpredsednik; Matthew Buchar, tajnik; Ferlike Jamnik, blagajnik; John Znidarsich, zapisnikar; nadzorniki: Thomas Buchar, Louis Louis Planinc in Ludwig Solince, bolniški odbor: Frank Dusa, John Papesh in Anton Kunsteck Sr., banderonoše: Anton Barbič, John Papesh Jr. in Ben Buchar; zastavonoša Joseph Papesh, reditelj Joseph Rakar, umeščevalec odbora John Petric; zdravnika: Dr. M. J. Ivec in Dr. J. A. Zalar.

Seja je bila precej številno obiskana in so se vse točke dnevnega reda rešile v zadovoljnost navzočega članstva.

S sobratskim pozdravom,
Matthew Buchar, tajnik.

DRUŠTVO SV. VALENTINA, ST. 145, BEAVER FALLS, PA.

Vabilo na izredno sejo

Cenjeni mi sobratje in sestre! Naznanjam vam, da bomo imeli izvanredno sejo v nedeljo, 28. februarja točno ob dveh popoldne v cerkveni dvorani v New Brightonu, kjer navadno zborujemo. Prosim vas vse, da pridete na to važno sejo, ki se bo vršila v korist društvene blagajne.

Resnica je, da mi vsi smo trudni, ker stalno in trdo delamo; toda pri tem ne smemo pozabiti našega društva in Jedenote; zdaj je čas, da lahko malo dvignemo našo društveno blagajno, saj se ista rabi skoraj vsak dan!

Se enkrat vas prijazno vabim, da pridete na to sejo polnoštivalno. Torej na veselo svidevne!

S sobratskim pozdravom,
Frank Flajnik, predsednik.

DRUŠTVO MARIJE POMOC KRISTJANOV, ST. 165, WEST ALLIS, WIS.

Naznanilo

Zopet vam moram poročati, da se ne bo naša prihodnja seja vršila prvo nedeljo zaradi naše 25-letnice, katero bomo praznovale ravno isti dan, dne 7. marca ali na pustno nedeljo v Labor dvorani. O tem boste še čitali prihodnjic v Glasilu.

Zatorej bo naša seja dne 1. marca ob 7:30 zvečer pri naših predsednicih. Pridite v velikem številu, ker to je naša zadnja seja pred slavnostjo.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se moramo vse udeležiti sv. maše dne 7. marca ob 8. uri, ki bo darovana za vse žive in mrtve članice društva in da bomo še skupno k sv. obhajilu. Torej zopet vas prosim udeležite se vse, da res pokaže, da ste katoličanke. V 25 letih pa boste menda lahko vse to izvršile.

Zbirale se bomo v cerkveni dvorani ob 7:30 zjutraj z rešaljami.

Zahvaliti se tudi moram vsem, kateri ste se zadnje seje udeležili; da, zares sem bila vesela, ko sem videla, da ste vse tako dobre volje in vsaka rada kaj pomaga. Dal Bog, da ostane takoj se za naprej in bo za vse dobro.

S sestrskim pozdravom,
Mary Petric, tajnica.

DRUŠTVO VNEBOVZETE MARIJE DEVICE, ST. 181, STEELTON, PA.

*Izredni asesment. Članica**zvezna. Neč odbor*

Vsem članstvu društva naznanjam sklep zadnje seje, da je na vse člane in članice raz-

pisan izredni asesment po 50 centov za društvene stroške, ki so vedno na vrsti. To doklado lahko plačate, kadar vam ljubo, vseeno vas prosim, da jo plačate brez dolgega odlašanja. Članice, ki so bile na zadnji seji 31. januarja, so ta posebni asesment takoj plačale. Posnemajte jih!

Tudi je bilo zaključeno, da katera članica plača samo svoj asesment in nič v društveno blagajno, se za dotedno v slučaju njeni smrti ne bo naročilo sv. maše in tudi ne bo dobila rož.

Dalje poročam žalostno vest, da je še dne 19. novembra, 1942 umrla naša dobra članica Mary Motan, vdova, ki je bila skrbna mati svojih otrok, dve hčeri in trije sinovi; ena hči in dva sinova so že poročeni. Njen mož je umrl pred enim letom.

Pri društvu jo bomo zelo pogrešale, ker je rada prihajala na seje in nam v raznih zadevah rada pomagala; vedno je smatrala društvo za prvo, kadar se je kaj potrebovalo. Priporočam jo v molitev in blag spomin, njenim preostalim pa v imenu društva izrekam iskreno sožalje.

Sedanji odbor društva je sledič: Predsednica Mary Gorup Sr., podpredsednica Frances Volgan, tajnica Dorothy Dermes, blagajničarka Katie Kostečec, zapisnikarica Agnes Slobodnik, nadzornice Barbara Conjar, Ana Oslaj in Agnes Slobodnik, bolniška obiskovalka Kati Kraljčič, duhovni vodja Rev. M. Menko, zdravnika Dr. M. Kočevar in Dr. O. Kingsburg.

S pozdravom,
Dorothy Dermes, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRIŽA, ST. 214, CLEVELAND, O.

Ze dolgo se nisem nič pritožil v našem Glasilu in tako je prišla moja mera polna, da moram par vrstic napisati.

Zmraj so eni in isti članice, ki ne hodijo na društvene seje, udeležiti sejih največ 10 do 11 in tako jaz dostikrat sedim celo uro, da pride dovolj članov, da zamorem sejo otvoriti. Prosim torej, da bi se bolj redno sej udeleževali, ker sem tudi jaz zaposlen v vojni industriji, kjer moram biti vedno o pravem času, a vi, drugi ne?

Se enkrat vas prijazno vabim, da pridete na to mesec je samo 28 dni, prosim, da ste s svojim asesmentom ob pravem času, zadnji dan je dne 25. februarja. Kateri ne poravnava, ga bom suspendiral. Naj vsaki pazi, kdaj je za plačati, ker meja je prisilna že tako daleč, da eni mislijo: "Če ne bom danes plačal, bom pa drugi mesec." Drugi pa menijo: "Saj je še časa do 30. bom že plačal." In ta povest se je dogajala zadnjih šest let, kar sem tajnik našega društva. Dostikrat moram kar v zrak pogledat, če bo kaj bankovce padlo dol, da bi asesment poslal v Joliet, ker v glavnem uradu ne čakajo do 36 v mesecu, ker tudi toliko dni.

Prosim člane in članice, pridite bolj redno na sejo in bolj redno plačujte svoj asesment, ker s tem si boste sebi in meni prihranili sitnosti, tako tudi društvo in Jedenoti stroške.

Naj bo zaenkrat tega zadosti in še enkrat vas cenjeni članici in članicam prosim, udeležujte se bolj redno društvenih sej kot se ste jih dosedaj in tako bomo lahko složno napredovali.

S sobratskim uozdravom,
James Stepic, tajnik.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Dragi mi članici in članice! Glejte, da prečitate v Glasilu sklep zadnje glavne letne seje, v kateri se v Joliju meseca ja-

narja, 1942. Preberite Glasilo drugih društev dopise in pa prepricajte se sami. Pridite na sejo, da vam prečitam pismo iz glavnega urada, da je 10 centov naklad v Patrioticni sklad in to na vse člane in članice, le vojaki so prosti in pa mladi člani, ki plačujejo po 25 centov; vsi drugi pa morajo prispevat 10 centov na mesec v ta sklad in to bo do preklica. Ne jezite se, saj to gre za dobro stvar. Le pomislite, koliko žrtvujejo vsi oni, ki se bore na raznih frontah; tvegajo življene je za nas, za našo domovino, da mi še prosto dihamo! In bi godrnjali za teh 10 centov? Oh ne! To naj velja vsem tistim, ki posiljajo asesment po otrocih, prosim, da pošljete pravilno vsoto za mesec marec. Pazite na točnost, ker je ta mesec kratek, torej plačajte vs. do 26. februarja. Kateri bo kasneje plačal, bo prepozen, ker čas je, da se držimo reda.

Priporočam žalostno vest,

da je še dne 19. novembra,

1942 umrla naša dobra članica Mary Motan, vdova, ki je bila skrbna mati svojih otrok, dve hčeri in trije sinovi; ena hči in dva sinova so že poročeni.

Njen mož je umrl pred enim letom.

Priporočam jo v molitev in blag spomin, njenim preostalim pa v imenu društva izrekam iskreno sožalje.

Sedanji odbor društva je sledič: Predsednica Mary Gorup Sr., podpredsednica Frances Volgan, tajnica Dorothy Dermes, blagajničarka Katie Kostečec, zapisnikarica Agnes Slobodnik, nadzornice Barbara Conjar, Ana Oslaj in Agnes Slobodnik, bolniška obiskovalka Kati Kraljčič, duhovni vodja Rev. M. Menko, zdravnika Dr. M. Kočevar in Dr. O. Kingsburg.

S pozdravom,

Dorothy Dermes, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRIZA, ST. 214, CLEVELAND, O.

Naj bo še vsem naznanjeno,

da na zadnji seji je bila srečna

J. Blatnik iz Mohican Ave.

Ona ga bo pila.

Vidite, dragi člani in članice,

tu ji je že sreča

mila, drugikrat,

meseca maja

bo pa spet eden,

kar se ne

ve.

Prosim,

da pomagate,

da se

dobro

vede.

Da je

bolj

slab

vreme.

Naj bo še vsem naznanjeno,

da na zadnji seji je bila srečna

J. Blatnik iz Mohican Ave.

Ona ga bo pila.

Vidite, dragi člani in članice,

tu ji je že sreča

mila, drugikrat,

meseca maja

bo pa spet eden,

kar se ne

ve.

Prosim,

da pomagate,

da se

dobro

vede.

Da je

bolj

slab

vreme.

Naj bo še vsem naznanjeno,

da na zadnji seji je bila srečna

J. Blatnik iz Mohican Ave.

Ona ga bo pila.

Vidite, dragi člani in članice,

tu ji je že sreča

mila, drugikrat,

meseca maja

bo pa spet eden,

kar se ne

ve.

Prosim,

da pomagate,

da se

dobro

vede.

Da je

bolj

slab

vreme.

Naj bo še vsem naznanjeno,

da na zadnji seji je bila srečna

J. Blatnik iz Mohican Ave.

Ona ga bo pila.

Vidite, dragi člani in članice,

tu ji je že sreča

mila, drugikrat,

meseca maja

bo pa spet eden,

kar se ne

ve.

Prosim,

da pomagate,

da se

dobro

vede.

Da je

DOPISI

(Nadaljevanje z 2 strani)

mo delovali skupno za JPO-SS in SANS, ker se vsi zavedamo, dejstva, če ne bo SANS uspešen, tudi druga pomoč ne bo dosti zaledila. Zatorej apeliramo na vse, da poseže v žepo tako globoko, da bo res malobolelo, to pa v zavesti, da žepne bolečine v svobodni deželi niso niti senca proti mukam in trpljenju, katerega mora naš ubogi narod prenašati v zasužnjeni Sloveniji.

Daj brate, daj; pomagaj se stra!

Za odbor št. 33 JPO-SS:

Anton Rednak, tajnik.

1719 Poplar Way.

POROČILO O USTANOVNI SEJI PODRUŽNICE SANS

Pittsburgh, Pa. — Slovensko javnost bo zanimal potek ustanovnega sestanka, ki se je vršil dne 31. januarja, katerega namen je bil organizirati pomočno in politično akcijo v pomoč zasužnjemu narodu v stari domovini. Odziv na sestanek je bil povoljen. Skoro vsa pittsburška društva so bila zastopana, z več ali manj zastopniki in poleg teh je bilo tudi več posameznikov, ki so pripravljeni sodelovati za skupno stvar.

Skoz in skoz je prevladovala složna misel zbornice, da naj društva kot posamezniki storijo vse, da se pomaga rešiti ljudstvo suženjskih muk, v katere je vkovan.

Za uspešno izvajanje te počelo, se je smatralo potrebno in najprimernejše, da se ustanovi podružnica Slovenskega ameriškega narodnega sveta, katerega naloga je, osvobojenje in združenje vseh Slovencov, pod okvirjem demokratične in ljudske vlade nove Jugoslavije. K temu so tudi nato izvolili začasni odbor in sicer: predsednik Dr. F. Arch, podpredsednik Joseph Sneler, tajnik Frank Oblak, blagajnik Rev. Mathew Kebe in trije nadzorniki.

Zavedajoč se da bo za izvedene te plemenite ideje zahtevalo velike borbe in dela, in da bi uresničenje iste bilo sploh nemogoče, ako pri tem ne sodelujemo prav vsi ameriški Sloveni. Naloga, katero je glavni odbor tega Sveta prejel na Slovenskem kongresu v Clevelandu, bo izvedljiva le, ako jo vsi podpiramo. Pri tem delu bo seveda v prvi vrsti potrebno vedno trdati na vrata ameriške vlade in dobiti sposobnih mož, katerim bodo ta vrata tudi hitri odprati.

Mi ameriški Slovenci imamo sicer več mož, ki bi bili za ta posel na mestu, toda prvi vsekakor pride pri tem vpoštov naš Louis Adamic. Znano je, da ima Adamic širše poznanje med temi krogom, ne le kot ameriški pisatelj, temveč tudi kot velik svobodoljub. Zato lahko z mirno vestjo pričakujemo, da bo imel uspeh in znal vporabiti vse svoj vpliv za osvobojenje s v o j e g a zasužnjenega ljudstva.

Od tukaj torej smemo pričakovati in upati vse dobro. Črni izgledi so pa na vidiku od same jugoslovanske vlade v Londonu. "Molčenost te vlade je nevarna," je zapisal Frank Kerže, s komur se radi strinjam.

Najžalostnejše in vsega obsojanja vredno je pa pri vsem tem še to, da se nič ne stori za pomirjenje in preprečenje bratomornih bojev, med partizani in Mihajlovićem. Iz tega se da sklepali, da v l a d a želi imeti vse lepo po starem, to je, ravn in kav, na desno in levo, po idilnem balkanskem vzorcu, seveda.

Zato bo potreba ameriškim Slovenec napeti vse sile, da se pridobi ameriška vlada, ki naj bo dala ob sklepanju miru

ljudstvu priliko, da postavi svojo demokratično vlado, kakor so si samo želi, kakor to govorj njen glasoviti Atlantic Charter.

O teh in podobnih stvareh, da se bomo boljše razumeli, za kaj se gre, se bo še razlagalo na naši prihodnji konferenci, ki se vrši dne 7. marca ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu.

Pridite vsi, da začrtamo smernice, po katerih bomo mogli izdatnejše pomagati, pri tej nad vse potrebeni in človeko-ljubni stvari.

Frank Oblak, t. č. tajnik.

VABILO NA SEJO ŠT. 3 JPO-SS

Chisholm, Minn. — Prihodnja seja naše postojanke se bo vršila v nedeljo, 28. februarja v mestni dvorani ob 2 popoldne.

Vsa lojalna društva so pronašena, da naj pošljemo svoje zastopnike in zastopnice na to sejo; vabljeni so tudi posamezniki in dobrodošli, kajti ob večji udeležbi se bo lahko več ukrenilo za našo jugoslovansko pomočno akcijo. Ko bo konec vojne, bo pomoč našim nesrečnim rojakom v stari domovini nujna in naša sveta ter narodna dolžnost je, da jih ne pomebam.

Torej pridite na to sejo, da se o tem kaj pogovorimo; gledati moramo, da ne bo naša naselbina v ozadju.

Z rodoljubnim pozdravom, *Margaret Janezich, tajnica.*

PARTY ZA JPO-SS SKLAD

Waukegan-North Chicago, Ill. — Ob koncu meseca januarja se nam poroča, da je v imenu št. 9 JPO-SS iz te naselbine bila svota \$750 prejeta po glavnem tajniku JPO. Josip Zalar, od Waukegan-North Chicago Community War Chest. To je polovica nam določene svote \$1,500, ki jo bomo skušali prispeti v ta sklad. Nadaljnja izplačila bodo poslana, kakor hitro bodo nabранi obljubljene svote od strani različnih oseb.

V nadaljni namen JPO-SS bo dne 20. marca prirejena "gralska party" v Slovenskem narodnem domu ob 7:30 zvečer. Vabljeni ste vsi. Ves dobiček je namenjen za dobrodelni sklad JPO, in vsak, ki kaj prispeva, pomaga do b r i stvari.

Ticketi so po 30 centov, in v kratkem vas gotovo obišejo društveni zastopniki, ki bodo tikete prodajali. Vsakdo naj pomaga po malem v tem oziru in gotovo se bo zopet nabralo sto ali dvesto dolarjev. Na tem sestanku se bo oddalo za \$40 war bond in znak.

Ker smo do sedaj poslali iz naselbine svoto \$2750 v sklad JPO, lahko pogledamo nazaj s ponosom, da se ljudje v splošnem zavedajo svojih dolžnosti do svojega naroda.

Končno bomo vsi skrbeli, da se nekaj pripravi za konec vojske v pomoč onim, kateri sami sebi ne bodo mogli pomagati. Danes imajo gotovo tudi svoje domače odločnosti vendar pa ob koncu bo veliko število lačnih in ubogih ljudi, za katere naj mi nekaj pripravimo. Že naprej vas prosimo, da pomagate, kar mogoče.

Za odbor št. 9 JPO-SS: *Joseph Zorc, tajnik.*

Bodite pomeni, da imate tako veliko število jednotinovih sobratov in sester.

BARAGOV SVETILNIK
(Piše Promotor.)

Nadaljevanje poročila iz starega kraja.

"V enem samem večjem gozdu blizu Novega mesta so našli nad 200 grobov, kamor so bili zločinci zagreli svoje slovenske žrtve. Okoli Roba nad Velikimi Laščami so do nedavno odkrili nad 150 grobov, kjer so zasuti večinoma nedolžni slovenski kmečki ljudje—same žrtve zverinskih domačih morilcev. Okoli Krima se je našlo grobišče z nad 200 grobov —zopet ista žlostna zgodbava. V Grčaricah nad Dolenjo vasjo pri Ribnici je grobišče s 45 grobov. In tako dalje, in tako dalej. Kdo bi si upal trditi, da so vsi ti tako številni mirni domači ljudje zaslužili kruto smrt in sicer pred sodiščem lastnih slovenskih ljudi? Toda naštavljamo dalje!

"Pri Polici nad Višnjo goro so odkrili grobišče, kjer je nad 300 grobov. tukaj so pokopani sami taki, ki so jih komunisti kot svoje nasprotnike zverinsko umorili. Tukaj so pokopani ne le ljudje s Police in od Višnje gore, katere so tu umorili, marveč so vlačili tudi svoje žrtve iz Sostrega, Dobrunj in Bizovika, pa tudi iz Device Marije v Polju. Tam je pokopan tudi zverinsko umorjeni poljski podžupan Pogačnik s svojo ženo, ki sta bila, kot že povedano, nasilno odpeljana proti Polici in tam nekje umorjena.

"Strašno grobišče je v nekih jama v Iškem Vintgarju pod Krimom, kamor so zveri v človeški podobi metale svoje lastne pomorjene rojake. Ni še do končno ugotovljeno, koliko je tam pokopanih. Se hujše grobišče je pa v takozvani Krimski jami onstran Krima. Ta jama je skoraj 30 metrov globoka, pa je več ko do polovice napolnjena z mrljiči. Nekatere so metali v to jamo še napolnile. Zdaj tisto jamo praznijo. Doslej so izvlekli iz nje že mnogo trupel, med njimi so spoznali truplo umorjenega župnika Žužka od Sv. Vida. Nekaterih trupel pa splošči ni mogoče prepozнатi, ker so strahovito zmrevarjena. Je pa go to samo v tej jami nad 200 mrtvih.

"Koliko je pa grobišče v neščeni Suhu Krajini, to še daleč ni dognano. Vsekako pogrešajo tam okoli precejšnje število ljudi, ki jih smatrajo za mrtve, njihova usoda pa še ni dovolj znanata. Kaj bodo neki so govorila grobišča v kočevskih gozdovih, okoli Šentjerneja, Sv. Križa, Polhovega Gradca in Horjula! To vse bo treba preiskati, kadar bo to mogoče. Potem bomo še videli, koliko ti sočev so ti grobokopi slovenskega naroda umorili. Toda pomorili jih niso, kakor so doslej morilci ali rabiji morili, ampak grše kot mori zver. Ti rablji so se po zapovedi svojih kolovodij izkazali za take zveri, da je slovenskega človeka sram to mislit!

"Gotovo je, da niso vsi, ki so šli v gozdove postali zverina. Nekateri so šli v hribi iz idealizma, drugi so bili tja z silo odgnani. Sele ko so bili tam, so z grozo spoznali, kam so zasli. Pa je bilo prepozno, ker zdaj so bili že v rokah, iz katerih ni bilo lahke rešitve, ali pa sploh ne. Kdor se ni vdal in delal tako kot so mu ukazali voditelji zlasti pa politični komisari, tega je čakala krogla. In to je bilo še najmanj, kar ga je čakalo. Zlasti mlade fante so začeli takoj trenirati s tem, da so jim naročali kak umor in celo predpisali način umora in razne okoliščine. Sele ko je fantič to storil, je bil eden izmed njih, zakaj vedeli so in sam je vedel, da sedaj visi med njim Damoklejev meč maščevanja, ako bi se hotel vrnil.

Najžalostnejše in vsega obsojanja vredno je pa pri vsem tem še to, da se nič ne stori za pomirjenje in preprečenje bratomornih bojev, med partizani in Mihajlovićem. Iz tega se da sklepali, da v l a d a želi imeti vse lepo po starem, to je, ravn in kav, na desno in levo, po idilnem balkanskem vzorcu, seveda.

Zato bo potreba ameriškim Slovenec napeti vse sile, da se pridobi ameriška vlada, ki naj bo dala ob sklepanju miru

tudi v našodu globok gnijev napravljeno okupatorjem, je pa kljub temu tudi vsak dan večji odpor med njimi zoper to sramotno pego na telesu našega naroda. (Konec prihodnjic)

Rev. K. Zakrašek:
MOJA KOLONA

Gospod urednik! Pisal sem Vam, da se mi je delo tako nemožilo, da me že duši, in da Vam ne bom mogel več tako pridno pisati, kakor bi Vi in jaz rada. Pa je skoraj v vsakem drugem pismu, ki ga dobim (in dobim jih zadnje čase precej), prav gotovo opazka nekako: "Zakaj več ne pišete? Ko dobimo "Glasilo", najprej pogledamo, če je kaj Vašega Pišite!"

Nisem si domišljal, da ljudje moje stvari tako radi bero. Jaz sem se bal ravno nasprotuje, da mi bodo začeli pisati, kaj "klobasam" takoj neumno po časopisih. Vidite, da res človek ne more biti sam svoj sodnik.

Pa sem tako sklenil, gospod urednik, če Vam je prav, da se bom moral kar udati in zopet začeti pisati, kakor sem prej, ali vsaj kolikor bom pač mogel. Bo pač morala kaka nočna ura viti in to. Bog pomagaj je!

Vsem pa, ki so mi tozadnevno pisali, se prav lepo zahvaljujem. Staremu človeku se kar dobro zdi, če ga kdo kaj počasti, raje, kakor pa če ga počravi.

"**Ko smo šli v morje bridkosti,**" pod tem naslovom sem spisal knjigo in jo izdal. Ali mi bodo čitatelji oprostili, če najprej rečem besedico o tej knjigi. Upam, da ne.

Napisal sem, kar sem se čutol dolžnega povedati ameriškim Slovencem, o čemer sem vedel, da ne vedo, kar je pa nujno potrebno, da vedo, da bodo razumeli, poročila, ki jih sedaj čitajo po časopisu o strašnem trpljenju ubogega nesrečnega naroda doma. Napisal sem, kar sem sam videl in skusil.

Nekoliko so me strašili, da naj se lotim tega, ker je preveč nevarno sedaj izdajati slovensko knjigo, ko ameriška Slovenija že umira. "Nakopali si boste dolg, plačati ga pa ne boste mogli, kaj bo pa potem?" Tako so me strašili. Vendar šel sem od New Yorka do San Francisco lansko leto in obiskal vse južne naselbine rojaka. Pa kaj sem videl? To, da ameriška Slovenija še daleč ni na umiranju, da je še polna življenja, da je res cela in vse že ameriška, hvala Bogu, toda pri tem pa ni prav nič manj že slovenska in sicer pristno slovenska, da sem je bil vesel. In takoj, ko sem se vrnil iz popotovanja, sem se lotil izdanja, ker spisana je bila že pred odhodom na pot.

Kako se knjiga dopade? Saj sami veste bolje, kakor jaz. Jaz vem samo toliko, kar sem čital po listih kritike, pohvale, ali graje, in kar mi kak dober prijatelj piše. Po vsem tem soditi, sem pa kar zadovoljen. Posebno sem pa zadovoljen s prodajo knjige, ki gre kar lepo naprej. Če bo šlo tako naprej, jo bo kmalu zmanjkalo.

Naj tu ómenim nekatere osebne kritike, ki so mi jih prijatelji poslali, če dovolite, gospod urednik! Saj je to javna zadeva vseh ameriških Slovenev, gotovo boste dovolili. Prosim Vas.

Najprej je tudi pred menoj pismo iz Milwaukee, Wis., ki pravi:

"Milwaukee, Wis.—Vaš knjiggo sem prebral. Hvala Bogu. Končno imam o kronologičen pregled dogodkov iz onih dni, ko je narod iskal svojo dušo in našel. Obenem je narod zavestitam. Tukaj prilagam za dve knjigi.

"Mrs. Antonija Ordogh."

go v roke, se učil iz nje in posmagal narodu po svoji najboljši moči.

"Veliko uslugo ste napravili nam Slovencem s tem delom, ker ste nam razjasnili cel položaj v domovini; še večjo uslugo ste naredili narodu v domovini z Vašim delom.

"Naše časopisje je priobčevalo pisma iz domovine. Eden je hvalil, drugi je grajal. Človek res ni vedel, komu naj vrjame. Danes poznamo svoj narod, njegovo stremljenje po pravici in njegove želje ostati pri življenu. Dolžnost vsakega Slovencev bodi: pomagati mu na noge in priti do pravice, ki jih zasluži.

"... Pred nekaj časom je tu nastalo vpraševanje, zakaj se je edino Zakrašek posrečilo priti v Ameriko? Po kaj je prišel? Zakaj je hodil skozi Rim? Kdo doma stoji za njim? — Z Vašo knjigo ste udarili dve muhi z enim udarcem. Vaš odgovor je dober in zadovoljstvu vsakemu pametnemu človeku ...

"**Rev. Anton Schiffner.**" Hvala lepa, Father Schiffner. Če sem res s svojo knjigo naredil to dobro delo, kakor pravite za moj nesrečni narod, moj trud, ki sem ga imel, je obilno po plačan. Stroške bom pa upam, tudi poplačal, da ne bo treba nikomur za menojo plačevati mojih dolgov za knjigo. Narod vidi, da sem imel le dobr način, vendar pa je to vse, kar je vse.

Glede drugega odstavka pa samo tole: Kmalu, ko sem prišel leta 1941, je srbski dnevnik "Srbobran" priobčil članek, v katerem me je obozadolil, da me je sem poslal Vatikan, torej sam papež, da delam tukaj za obnovitev Avstrije. Kaj ne, smešno! Kdor me pozna, se mora za trebuš prijeti, tako se smeje. Jaz pa Avstrija! Kot duhovnik bi si gotovo štel samo v čast, če bi bil v resnicu zastopnik Vatikana.

Zanimivo bi bilo pregledati gotov del slovenskega časopisa od leta 1906 do danes in izpisati vse zločine, vse grehe, vse hudo, katerih me je ta del č

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Letnina Kraljevo-Slovenske Katoličke Jednote v Združenih državah ameriških

URDOSTVU IN UPRAVNOSTVO

CLEVELAND, OHIO

Vsi rokopi in oglasi morajo biti v našem uradu najpomaje do srečte opoldne
na prihoditev v Nevilk na naslednjega tedna.

Naročnina: \$0.84
Za člane na leto: \$2.00
Za delnice na Ameriko: \$3.00
Za Kanado in inozemstvo: \$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION OF THE U. S. A.
In the Interest of the Order

Issued every Wednesday
OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: HENDERSON 2912

For members, yearly: \$0.84
For nonmembers in U. S. A.: \$2.00
Foreign Countries: \$3.00

83

POMEMBNA MINULA SEJA NASEGA GL. ODBORA

Kako se je vršila koncem januarja prva seja sedanjega glavnega odbora naše Jednote, ste lahko čitali v zapisniku dveh zadnjih Glasil. Ker se je vesčasni urednik našega lista udeležil že številno sličnih sej, si dovoljuje in steje v čast tem potom dostaviti nekaj svojih povhvalnih opazkov minulem združovanju našega glavnega odbora, ki je bilo 100%.

Bilo nas je vseh skupaj 24; štirje so se oprostili vsled nujnega dela, eden je pa v armadi.

Prvič v zgodovini naše Jednote je sedelo med nami v zborovalni dvorani pet članic-glavnih, odbornic, torej ena šestina izmed skupnega števila zborovalcev. Na zadnji konvenciji so si nameč naše vrle Jednotarice priborile še eno mesto v glavnem odboru; saj je bilo na tej konvenciji 85 delegatinj in tri glavne odbornice. Lahko rečemo, da je KSKJ glede tega zelo demokratična, ker ima toliko članic v glavnem odboru.

Zborovali smo vsega skupaj nekaj manj kot 13 ur in v tem kratkem času rešili vse točke dnevnega reda menda v zadovoljstvu članstva?

Kakor bi sedelo skupaj toliko članov in članic ene družine, sinov in hčera, ali bratov in sester, kjer sedi tudi njih dobra in skrbna mati, tako se vršijo naše seje. Vsi prisotni gojijo medsebojno spoštovanje, bratstvo, ljubezen in zaupanje drug v drugega. Niti žal besedice ni bilo čuti iz kakih ust tekomp zborovanja. V resnici, na take lepe in mirne seje vsak rad prihaja in jih nerad zapušča!

Naš bivši vrhovni zdravnik Dr. Oman je odkrito priznal, da mu bo najbolj dolg čas in hudo po sejah glavnega odbora, katerih se je zadnjih 12 let z največjim veseljem udeleževal, čeravno bolj težko vslsd svoje vedne zaposlenosti. Prav je imel!

Se nekaj sem doživel na zadnjih glavnih sejih in sicer ko je naš glavni tajnik brat Josip Zalar k sklepnu omenil, da nima za to sejo prav nobene pritožbe in prošnje od strani Jednotinega članstva. To je bil menda prvi slučaj, kar brat Zalar vodi tajništvo že zadnjih 35 let! Tudi dobro znamenje, kar znači, da vlada pri naši KSKJ mir, red, pravo sobratstvo in sloga.

Bog daj, da bi po tem načinu še v bodoče poslovala!

Katoliškim Slovencem širom Amerike in vsemu slovenskemu narodu v stari domovini!

Mi ameriški Slovenci ljubimo z vso dušo svojo veliko in lepo domovino Zedinjene države. Srečne se čutimo, da smo državljeni te mogočne demokracije ter radi tega deležni zlate svobode in enakopravnosti.

Radi izdajalskega napada na svoje ozemlje so tudi Zedinjene države morale prijeti za orožje v obrambo svobode in krščanskih idealov. Stotisoč Američanov se nahaja na bojni fronti, da z orožjem v roki ohranijo svobodo svoje domovine in vsega sveta.

Med tem pa mora iti slovenski narod v Evropi v svoji lastni deželi skozi strašno Kalvarijo trpljenja in umiranja, popolnoma zaslužen od svojih sovražnikov in predan na milost in nemilost močem teme.

V teh strašnih dneh nas naš težko preizkušeni slovenski narod milo prosi, da se ga spominjam v molitvah. Njegova cerkvena voditelja škofa g. Dr. G. Rožman in g. Dr. Ivan Tomičič nas rotita, da zdržimo svoje molitve z molitvami trpečega in krvavečega slovenskega naroda v stari domovini, da bi ga Bog in Marija, v katero je imel slovenski narod v vseh časih neomejeno zaupanje, skoraj rešila iz tega zemeljskega pekla. Predobro se zavedamo, da more le Bog pomagati, pomagati nam in vsemu trpečemu človeštvu v tej veliki sili, in le On, edini, ki je Gospod vojnega truma, nas more pripeljati do zmage in pravičnega miru.

Radi tega smo ameriški Slovenci organizirali molitveno akcijo pod imenom "Molitveno fronto," da bi se po njej v mo-

Darovalci za Rdeči križ

Rešujejo vsak dan življenga naših borcev širom sveta

Predsednik Roosevelt je označil mesec marec 1943 kot "mesec Rdečega križa." Tekom te dobe se bo nabiralno za vojni sklad Rdečega križa (Red Cross War Fund) do \$125,000,000. V to svrhu bo treba združene podpore vsakega posameznika in vsake skupine.

Nekateri izmed nas vedo natančno, drugi bolj površno, kako nalogu ima Rdeči križ in kaj ta sedaj izvršuje, da olajša trpljenje, ki ga je polno na svetu. Mi vemo, da služi našim oboroženim silam in tudi pomaga izvezbiti mnogo tisoč civilistov v takih predmetih, kot so prva pomoč, domača bolniška oskrba, prehrana in druge stvari. Nadalje vemo, da prostovoljne delavke Rdečega križa pravljajo kirurške poveze, da druge izdelujejo oblačila za odpomoč beguncem in da zopet druge izvršujejo naloge vseh vrst, kot so postrežba v vojaških domovih, odpravljanje pošiljatev, službovanje kot bolničarske pomočnice, pisarniško delo in toliko drugih mnogovrstnih podrobnosti, potrebnih za gladko upravljanje take ogromne organizacije.

S staljščem fantov, ki se borijo na vseh frontah širom sveta, eno izmed najvažnejših delovanj Rdečega križa je služba za darovanje krvi (Blood Donor Service). Kri, ki jo daruje mnogo stotisoč prostovoljnih darovaljev, rešuje življenga, kjerko naši vojaki in mornarji izvršujejo težko dolžnost vojskovanja. Nič manj pristojen strokovnjak kot generalni zdravnik mornarice, kontradmiral Ross T. McIntire, je pred kratkim izjavil:

"Presenetljivo, toda popolnoma resnično je da mornarica zgubila manj kot eden odstotek ranjencev na Guadalcanal-u. V prvi svetovni vojni je več kot sedem odstotkov ranjencev umrlo za dobljenimi ranami. Te številke izključujejo može, padle v bitki."

Ranjenci, dejal je, se po letalu prenašajo v bolnišnico na nekem otoku, nekoliko sto milj dalje. Predno se odstranijo, dobili so dostikrat na samem bojišču prvo pomoč, da se ustavi krvavljenje in ublaži bolečine, včetve transfuzijo krvne plazme. Drug cíntelj, ki znatno pomaga je — kakor je poročal — raba lekov sulfanilamidne vrste, da se prepreči ali ustavi okuženje.

Sredi vojne je težko dobivati podrobna poročila o slučajih, kjer je krvna plazma pomagala rešiti človeško življeno. Vendarle iz svetovnih bojišč so prišla poročila, ki pokazujejo, kako važno vlogo igra krvna plazma v oskrbovanju ranjencev.

Na primer, Leonard Frontkowski, pomočnik brodnega vojnega (boatswain's mate), je služil na rušilcu "Kearny," ko je bila torpedirana v noči 16. oktobra 1941. Malone smrtno ranjen je dobil tri transfuzije, med tem ko se je brod steže zatekal v luku, in mnogo več transfuzij po prenosu v bolnišnico. Sam Kurtz, torpednik, je tudi bil v isti ladji. Zgubil je obe nogi, a je še živ, za kar se ima zahvaliti 15 transfuzijam krvne plazme. Ta Kurtz je bil oni, ki je meseca septembra 1942 prišel v Washington iz mornarske bolnišnice v Philadelphia in razobil vojaško-mornarski "E" prapor, ki je bil poklonjen službi Rdečega križa za darovanje krvi v priznanje usajnjega delovanja.

Imamo zopet slučaj Wayne Fogelstrom-a, ki je preživel Pearl Harbor s težkimi opeklinami in eno zlomljeno nogo. Začetkom je slabo kazalo vsled krvavljenja in infekcije, ali šest transfuzij ga je rešilo smrtni. Mel Van Kuren, kateremu se

pripisuje, da je sestrelil prvo japonsko letalo pri Pearl Harborju, je tudi eden izmed onih, ki čutijo hvaličnost napram ljudem, ki so darovali svojo kri, da rešijo življeno naših borcev. Težko opečen, Van Kuren, je dobil osem transfuzij s plazmo, poslano v Hawaii s strani ameriškega Rdečega križa.

Johnu Pica se je nekaj slično dogodilo. Ranjen, ko je bil rušilec "Herrman" torpediran blizu Midway, bi bil umrl, da ni bilo pet transfuzij. Njegova žena povrača milo za draga, ker je že trikrat podarila svoj kri in bo še dvakrat.

Tekom leta 1942 je več kot 1,000,000 darovalcev krvi obiskalo nabirališča Rdečega križa. Minulega 16. januarja so oblasti vojske in mornarice zaposile Rdeči križ, naj leta 1943 priskrbi 4,000,000 krvnih darov. To pomenja povprečno po 80,000 na teden.

Da se zadosti tej večji zahtevi, je Rdeči križ odpril sedem novih nabirališč za darovalcev (donor centers) in teh je danes 31, ki se nahajajo v sledečih mestih:

Boston, Hartford, Brooklyn, New York City, Schenectady, Rochester, Buffalo, Pittsburgh, Harrisburg, Philadelphia, Baltimore, Washington, D. C., Atlanta, New Orleans, Cleveland, Cincinnati, Columbus, Detroit, Indianapolis, Chicago, Milwaukee, Minneapolis, St. Paul, St. Louis, Kansas City, Denver, San Antonio, Los Angeles, San Francisco, Oakland in Portland.

Kampanja leta 1943 za vojni sklad Rdečega križa poudarja dvoje glede službe za darovanje krvi. Darovalci krvi so brez pogojno potrebeni, da se služba vzdrži, in prispevki k vojnemu skladu so nujno potrebeni, da se nabirališča krvi vzdržujejo. Da si je mnogo ljudi v tej službi prostovoljno, je treba namečati zdravnik in drugo profesionalno osobje, treba plačati najemnine za nabirališča, treba kupiti znanstvene priprave, treba prevažati krvne darove v laboratorije za nadaljnjo predelavanje in treba poravnati mnogo drugih stroškov.

Da se življenska kri naših sinov, bratov in ljubljencev drži v toku, moramo vsi izmed nas, načrti praviti svoje prispevke za nabirališča krvi, čim hitreje mogoče in za voini sklad Rdečega križa tekmeljno.

Važno pojasnilo o razvoju SANS-a

Dva urada

Po zaključku eksekutive Slovenskega ameriškega narodnega sveta (SANS) je bil dne 25. januarja v Chicagu odprt administrativni urad. Ta urad bo vodil vse delo v zvezi z upravo SANS-ja.

Glede zakasnosti

Tu in tam se pojavljajo vprašanja, čemu se delo SANS-a tako počasi razvija. Vzrokov za kritiko je vedno dovolj. In ravnotako je tudi vedno dovolj izgovorov. SANS je vršil svoje delo takoj po zaključku prvega Slovenskega Kongresa. Bilo pa je to zgolj organizacijsko, delo in priprave za ustanovitev živega telesa, ki naj bi efektivno vrnito delo, ki mu ga je naložil naši mandat. Pojavile pa so se vmesne gotove tehnike zapreke, resni problemi, o katerih se na kongresu še mislilo ni. Vse te je bilo treba prej premestiti, predno je mogel SANS javno nastopiti. Ena zaprek je bila boleznen predsednika, katerega je čakalo veliko dela. Še resnejši problem je nastajal v dejstvu, da je za praktične svrhe bilo neizogibno potrebeni imeti DVA URADA (političnega v Washingtonu, administrativnega v Chicagu), torej tudi dve osebi. Rednemu tajniku Rev. Zakrajšku je bilo oddeleno politično delo, za nadzorstvo administrativnega urada pa je bil izbran zapisnikar Mirko G. Kuhal. Te spremembe in ureditve obeh uradov, poleg VPRAŠA NJA FINANC, vse to je naše poslojalo načelno.

Na ta naslov in ime se najpošiljajo tudi vsi denarni prispevki, namenjeni politični akciji.

Začasni naslov političnega urada pa je:

SLOVENIAN AMERICAN NATIONAL COUNCIL, c/o Rev. Zakrajšek, 900 F Street, N. W., Washington, D. C.

Na političnega tajnika se najnasloviti vsa korespondenca, ki se tiče političnega dela SANS-a.

SANS in JPO sta ločena

Slovenski ameriški narodni svet je ločena in nezavisna organizacija in nima nobene skupnosti s Jugoslovanskim pomožnim odborom — Slovenska Sekcija (JPO-SS). JPO je vedno obstaja in obratuje neodvisno ter nadalje zbira prispevke za slovenske vojne sirote. Pojmuje razliko: SANS izvaja politično akcijo, JPO pa dobrodelno.

Podružnice SANS in finance

Dne 3. februarja je bil pričlenjen v naših časopisih apel na podporo društva, da postanejo PODRUŽNICE ali POSTOJANKE SANSA. Čim prej organizirate pri svojem društvu podružnico Sveta in pričnete pošiljati STALNE mesene prispevke od članov, tem hitreje bo pričel administrativni urad uspešno poslovali. Politična akcija je v zvezi v velikimi stroški. Vsak član bi se moral zavezati, da bo prispeval gotov znesek mesečno ali letno v ta namen. Komur je pri srcu politična bodočnost trpečega in umirajočega slovenskega naroda v nešrečni starci domovini, ta bi moral takoj priskočiti tem trpinom na pomoč in po svoji najboljši moči prispevati v fond SANS.

War Ration Book Two se izda koncem februarja ali začetkom marca oziroma, čim bo vladavina v stanu organizirati istočasno razdelitev knjižic po vsaki vasi, naselbini in mestu širokem deželu. Ta knjižica tudi vsebuje takozvano racioniranje po točkah (point rationing) prvič v Ameriki, kateri način kupovanja pa prevladuje na Angleškem že precej časa.

Razlogi za tako racioniranje so enostavni. Ameriški vojaki morajo iti v bitko dobro prehranjeni in močni in njihove potrebe so prve na vrsti. Živež treba shraniti tudi za bodočo ofenzivno in zaloge hrane morajo spremljati naše vojake, da pomagajo lačnemu ljudstvu tam, kjer so. Drugo koliko živež morajo do Lend-Lease programom iti v vojakom Britanske, Rusije in drugih narodov, ki se z nami vskrivijo in pomagajo vrniti sovražnika in nam.

Delegatom in delegatinjam kon greza, pozor!

Mnogo vas je, ki ob času registriranja v avditoriju Slovenskega narodnega doma v Clevelandu NISTE NAVEDLI SVOJEGA NASLOVA. Neobhodno potrebno je, da ima administrativni urad pravilne naslove vseh prijavljenih delegatov. Prosimo, da nam sporočite v pismu ali na karti svoje ime in naslov. Če ste v dvomu, ali ste stele vso svoj naslov ali ne, nam javite vseeno. Prosimo, da to storite takoj! Naslovite pismo in kartu na administrativni urad SANS v Chicagu.

Tu in tam se pojavljajo vprašanja, čemu se delo SANS-a tako počasi razvija. Vzrokov za kritiko je vedno dovolj. In ravnotako je tudi vedno dovolj izgovorov. SANS je vršil svoje delo takoj po zaključku prvega Slovenskega Kongresa. Bilo pa je to zgolj organizacijsko, delo in priprave za ustanovitev živega telesa, ki naj bi efektivno vrnito delo, ki mu ga je naložil naši mandat. Pojavile pa so se vmesne gotove tehnike zapreke, resni problemi, o katerih se na kongresu še mislilo ni. Vse te je bilo treba prej premestiti, predno je mogel SANS javno nastopiti. Ena zaprek je bila boleznen predsednika, katerega je čakalo veliko dela. Še resnejši problem je nastajal v dejstvu, da je za praktične svrhe bilo neizogibno potrebeni imeti DVA URADA (političnega v Washingtonu, administrativnega v Chicagu), torej tudi dve osebi. Rednemu tajniku Rev. Zakrajšku je bilo oddeleno politično delo, za nadzorstvo administrativnega urada pa je bil izbran zapisnikar Mirko G. Kuhal. Te spremembe in ureditve obeh uradov, poleg VPRAŠA NJA FINANC, vse to je naše poslojalo načelno.

V novi knjižici racioniranja na točke štiri strani bodo plave in štiri rdeče. Za enkrat

K. S. K.

JEDNOTE

Zrtve fašističkega režima

Cenjeno uredništvo,

Podpisanimu "Jugoslovenskemu Oboru iz Italije" je čast na podlagi dobrijenih vesti iz domovine javiti vam tužno vest, da so preminili kot zrtve fašističkega režima v Italiji slediči narodni pravaki-Slovenci:

Dr. Drago Marušič, bivši ban v Ljubljani in minister socialne politike in narodnega zdravlja v Beogradu,

Andrej Čok, bivši šolski voditelj slovenskih "Cirilo-Metodovih" šol v Trstu, in

Daniilo Zelen, služitelj prava ljubljanske univerze.

• • •

Dr. Drago Marušič je bil sin naše lepe, sončne Goriške, rojen v Optajem Selu pri Doberdoru, poznanem kraju iz prve svetovne vojne, ker so se tam skozi par let vodile krvave borbe. Opatje Selu leži blizu reke Soče na samsi etnografski meji med Slovenci in Italijani. Vzgojen na praski univerzi in zadojen z idejami svojega profesorja velikega Masaryka je postal advokat v Gorici in se že kot mlad človek pridno udejstvoval v nacionalnem delovanju. Navdušen sokol, kateremu je bil pred prvo svetovno vojno starešina v Gorici, je sodeloval v vseh naprednih organizacijah goriških in primorskih Slovencev. Kot rezervni oficir je bil mobiliziran takoj v začetku svetovne vojne avgusta 1914, ali je bil že koncem istega meseca avgusta v Rusiji kot vojni ujetnik. Skupak s svojim neločljivim drugom pok. Tomom Šorljem, kasnejšim tajnikom londonskega "Jugoslovenskega Odbora," sta uspeli, da jim je ruska vojna komanda dovolila iti v Srbijo, da tam stopita v vojsko kot prostovoljca. Na žalost, kmalu za tem, ko sta stopila v vojsko, je prišlo do evakuacije Srbije in sta tudi ona dva skupaj s srbsko vojsko doživel "Alabansko kalvarijo." Ko sta dospela v Rim, sta se oba pridružila takoj "Jugoslovenskemu Odboru" in dr. Trumbič jih je rad sprejel kot sodelavce. Medtem ko je Toma deloval kot tajnik Odbora v poznanem odborovi pisarni v Parizu, Rue Cadet 17, priden kot mračnja, se je dr. Marušič posvetil propagandističnemu delu. Nekoliko let je deloval tudi v Ameriki med svojimi brati za ustvaritev Jugoslavije.

Andrej Čok je bil sin stare tržaške družine. Ime njegove družine se nahaja med podpisniki-meščani tržaškega mesta na pergamentu, s katerim je mesto Trst 1212. leta kapituliralo pred beneškim dožem. Tuji to je med drugimi eden od dokumentov, da so Slovenci avtonti prebivalci mesta Trsta.

Pok. Andrej je služil kot učitelj po raznih tržaških šolah. Še pred prvo svetovno vojno je postal učitelj na edini, privatni, slovenski šoli v Trstu, ki jo je vzdrževala "Družba sv. Cirila in Metoda" v Ljubljani. Ta šola je bila ponos ne samo tržaških Slovencev, nego vseh Slovencev sploh. Centru, v katerem je živel skoro največje število Slovencev, je "Družba sv. Cirila in Metoda" posvetila največ pazljivosti in ljubezni. Osnovana 1886. l. se je ta šola pred prvo svetovno vojno razvila v eno od najvažnejših kulturnih institucij primorskih Slovencev. Zrazena osnovne šole za dečke in osnovne šole za deklice, je bila v sklopu te ustanove tudi nižja srednja trgovska šola in meščanska šola z rangom nižje srednje šole. Nad 1600 slovenskih otrok je obiskovalo to šolo, na kateri je podučevalo 36-40 učnih moči. Od 1919 dalje je bila šola last novega "Solskega društva," ki jo je prevzel od Družbe sv. Cirila in Metoda, in od tedaj dalje je bil šoli voditelj Andrej Čok.

Tako po končani vojni je bil poklican v Pariz, kjer je postal član Jugoslovenske delegacije pri mirovni konferenci in kadar je ta končala svoje delo, je bilo Marušiču poverjeno mesto generalnega tajnika Jugoslovenske delegacije reparacijske komisije v Parizu. Njegovo strokovno znanje, velika kultura in vedno živjalna pojava — so bili edini njegovi atributi ki so mu omogočili, da je dosegel tako važno in delikatno mesto.

Ko se je 1924 vrnil v domovino in se nastanil kot advokat v Ljubljani, ga je "Samostojna kmetska stranka" izbrala za svojega prvaka. 1925. leta je kandidiral za narodnega poslance na Radicevi listi, s katero je tedaj bila njegova stranka v vojvodinski koaliciji, ali vsed tedaj vladajočih razmer v Jugoslaviji ni bil izbran. Ko pa je bila Jugoslavija razdeljena na banovine, je bilo Marušiču poverjeno mesto bana v Ljubljani in na tem mestu je ostal tri leta in pol, ko je odšel v Beograd, da prevzame mesto ministra socialne politike in narodnega zdravja. Po tem je bil nekolikokrat izbran za narodnega poslanca in senatorja.

V teku te vojne so ga Italijani najprej zaprli na ljubljanskem gradu, skupaj z mnogimi drugimi, potem pa so ga odvedli v koncentracijsko taborišče v notranjosti Italije. Sedaj je došla

vest, da so ga Italijani streljali. Podrobnosti o njegovi smrti in razlogih smrti ni.

Dr. Marušič je bil vedno korekten, pošten in objektiven človek. Spoštovali so ga vsi, prijatelji in sodelavci, kakor tudi neprijatelji (le politični, ker drugih ni imel). Bil je dober Slovenc in iskren Jugosloven. Enako so mu bili pri srcu tudi Hrvati in Srbi. Največjo ljubezen pa je poklanjal onemu svetu ljubljenu kraju in našemu tamošnjemu nevrečemu narodu na Goriškem, v Trstu in Istri, kateremu je po prvi svetovni vojni italijanski nenasilni imperializem odrekal pravico za slobodo in življenje. Z vso dušo in v vsem srcem je hrepenel, da tudi temu delu naše male domovine zasijte solnce slobode. Bil je tipičen izraz "kraškega fanta."

Njegovo in njegovih sotrudnikov delo bo imelo — v to smo prepričani — uspeh. Istra, Trst, Gorica bodo slobodni, ali njega, enega od tvorcev te slobode, ne bo več med živimi. In kdo ve, koliko drugih slovenskih in hrvatskih pravakov iz Julijske Krajevine ne bo več. Usoda. Morali so se žrtvovati, da bi drugi živeli in bili slobodni.

Dragi Drago, večnaja Ti pa-mat.

Andrej Čok je bil sin stare tržaške družine. Ime njegove družine se nahaja med podpisniki-meščani tržaškega mesta na pergamentu, s katerim je mesto Trst 1212. leta kapituliralo pred beneškim dožem. Tuji to je med drugimi eden od dokumentov, da so Slovenci avtonti prebivalci mesta Trsta.

Pok. Andrej je služil kot učitelj po raznih tržaških šolah. Še pred prvo svetovno vojno je postal učitelj na edini, privatni, slovenski šoli v Trstu, ki jo je vzdrževala "Družba sv. Cirila in Metoda" v Ljubljani. Ta šola je bila ponos ne samo tržaških Slovencev, nego vseh Slovencev sploh. Centru, v katerem je živel skoro največje število Slovencev, je "Družba sv. Cirila in Metoda" posvetila največ pazljivosti in ljubezni. Osnovana 1886. l. se je ta šola pred prvo svetovno vojno razvila v eno od najvažnejših kulturnih institucij primorskih Slovencev. Zrazena osnovne šole za dečke in osnovne šole za deklice, je bila v sklopu te ustanove tudi nižja srednja trgovska šola in meščanska šola z rangom nižje srednje šole. Nad 1600 slovenskih otrok je obiskovalo to šolo, na kateri je podučevalo 36-40 učnih moči. Od 1919 dalje je bila šola last novega "Solskega društva," ki jo je prevzel od Družbe sv. Cirila in Metoda, in od tedaj dalje je bil šoli voditelj Andrej Čok.

Ta šola, ki je bila med glavnimi stebri tržaških Slovencev za njihov narodni napredok, je obstajala do 1930. leta. In se tega leta so se vrstile predpripriprave za naslednje šolsko leto 1930-31. Učeni so se upisali, a 1. septembra je bila po starci navadi maša v cerkvi sv. Jakoba, po kateri bi bili morali učitelji in učenci iti v šolo, na otvoritev šolskega leta. Vse to se je severa godilo v sporazumu z italijanskimi oblastmi. Kakor strela iz vredrega neba so pojavi med mašo v cerkvi karabinjer, ki vroči pok. Andreju, kot šolskemu predstojniku — dekret vladade iz Rima, da je šola zabranjena in da se mora zapreti. Lepa sliska čisto fašističnih metod. Moremo si predstavljati nerед in brige, ki so jih te odredbe provzročile pri otrocih, njih starših in pri učiteljskem osobju, katero je naenkrat ostalo brez kruha.

Ko je bila šola zaprta, se je Andrej Čok posvetil samo privatenemu življenju. Bil je preveč eksponiran, da bi smel riskratiti kakoršnokoli udejstvova-

nje, obdan noč in dan od fašističnih agentov in špijonov. Ipak so ga dvakrat zaprli, prvič v Kopru v famoznem zaporu, drugič v še famoznejši Regine Coeli v Rimu. Ker pa mu niso mogli ničesar dokazati, je bil izpuščen. Fašisti so smatrali, da je sama njegova pojava pomnil moralno podporo Slovencem, zato jim je bila celo njegova navzočnost sama na poti. Brez razloga je bil — skupaj z mnogimi drugimi — še nekaj dni pred vstopom Italije v vojno, zaprt. V poznanem procesu decembra meseca 1941 v Trstu proti 71 osebam radi "velezida in antifašizma" je bil z drugimi vred obsojen na 30 let zapora. Sedaj je prišla vest, da je še meseca julija umrl v zaporu. Ker je bil zdrav in krepak, je verjetno, da je umrl na posledičnih grozne postopanja z njim, ali zastrupljenja, aka ga niso naravnost ubili.

Andrej Čok je nedolžna žrtva. Glavna krivda mu je bila, da je bil predsednik "Jugoslovenskega Odbora iz Italije," ki je bil vodja antifašističnega pokreta, pa je uspel, da se je rešil in živi v Ameriki.

Velik in izjemno imponantan po zunajnosti, je bil pok. Andrej blag in skromen v občevanju. Zaveden Slovenec in iskren Jugosloven bil je vedno čvrst karakter, pošten in objektiven. Vsi so ga imeli radi. Njegovi bivši učenci in kolegi so ga občavalni. Posledno pa so ga spoštovali in celi tudi mnogi tržaški Italijani. Dičila ga je dobrota in plemenito srca. Nič ne more bolje karakterizirati širine njegove le-te pa duše nego ta dogodek iz njegovega življenja: Italijanski iridentisti iz bivših avstrijskih pokrajin so smatrali Viljema Oberdanka, ki je pripravil atentat na cesarja Franca Jožefa, pa so ga prijeli in obesili, kot svojega največjega junaka in mučenika. Po celi Italiji je slavljen kot tak. Oberdank je bil nezakonsko dete matere-Slovenke, ki ni niti obvladala italijanskega jezika. Oče Italijan je bil vzgojil sina v italijanskem iridentističnem duhu. Oberdank je pred smrtno zapustil neka pisma in druge dokumente v roke sorodnikov-Slovencev, misleč da bodo tak najbolj na varneh. Tako je zares bilo. Nekaj let pred današnjo vojno je slučajno uspel pok. Andreju, da pride v posest teh pism in dokumentov. Znajoč, kako veliko važnost bi polagali Italijani na te dokumente — vsaj iz razlogov pletjetete, ako ne iz drugih — jih je vključil krivicam, kateri so Italijani storili njegoviemu narodu in specijalno njegovi šoli, pa tudi njemu samemu, poklonil nekemu svojemu prijatelju-Italijanu, da bi prišle v prave roke. Prevzela jih je mestna občina tržaška v svoj občinski arhiv.

Kako dnvno so se Ti revanšali za Tvojo plemenitost, dragi Dreje, ti "kulturnosni" barbari. Nedolžnega so Te obsodili in potem ubili.

Tam ob Obelisku pri Občini nad Trstom si vsakodnevno uživaj najlepši pogled, ki ga mora nuditi zemeljska oblačina in si gledal pod seboj Trst, lep in bogat, sijajen in ponosen, pa da leč tam dol in našo Istro do Kopra in Pirana, pa široko azurno gladino našega sinjega Jadranškega morja. Gledal si in obžaloval nesrečo, ki je zadela Tvoj narod, pa si upal in upal, da pridejo boljši dnevi, da bo zmagala pravica in da bo Tvoj narod živel v slobodi. Boljši dnevi pridejo — v to verujemo — zmagala bo pravica, Tvoj narod bo živel v slobodi, ali Tebe ki Te je narod tako ljubil in v katerega je imel zaupanje, ker si ga vedno branil. Tebe več ne bo med živimi. Usoda. Moral si se žrtvovati, da bi drugi živeli in bili slobodni.

Sodišče obenem odreja, da se pričujoča sodba po enkrat objavi v "Piccolo" in "Jutru."

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z dne 23. sept. 1942 v izvirnem besedilu.)

Vojaško vojno sodišče vrhovnega poveljništva Oboroženih sil "Slovanija-Dalmazija," odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

Daniilo Zelen, služitelj prava na ljubljanski univerzi. Mlad in lep, jak in junak. Tudi njega so pogodila zrna italijanske puške. O njem in njegovem delu danes ne bomo psali. Samo to omenjam, da ako je res cesar ga Italijani dolžijo je zasluzil, da mu Slovenci in Hrvati podignejo spomenik sredi belega Trsta. To se bo morda tudi zgodi, tako Bog da in sreča junaška.

Junaki, počivajte v miru. Vaša kri, kakor tudi kri Vladimira Gortana, bazovskih mučenikov in tržaškega procesa, skupaj s krvjo ostalih tisočev najboljših sinov Trsta, Istre in Gorice, ki so položili svoje življenje na oltar domovine, in ki so padli v borbi za slobodo, bo maščevana. SLAVA VAM!

Vsem ostalim žrtvam, onim tisočem, ki so prenašali — a mnogi tisoči še prenašajo — muke fašističnih zaporov in koncentracijskih taborišč, naj bo večna hvala!

Naj bodo Vaše muke in žrtve zalog za zmago onih idealov, za katere smo se borili in se borbimo, a to so pravica in ljudo-dostojanstvo. V borbi proti okrutnemu in nekulturnemu fašizmu ste padli in prenašali žrtve ne samo za slobodo Slovencev in Hrvatov pod Italijo, nego za pravice človeka, za obraz človeka, za obraz človečanstva.

"Jugoslovenski Odbor iz Italije" prisega, da bodo maščevane vse krivice z brezkompromisno borbo proti krivici in nasilju ter za zmago pravice, poštenja, slobode in ljudskega dostojanstva.

"Jugoslovenski Odbor iz Italije"

Dr. Ivan M. Čok, predsednik.

Izpred vojaškega sodišča v Ljubljani

I.

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z dne 5. oktobra 1942 v izvirnem besedilu.)

Vojaško vojno sodišče vrhovnega poveljništva Oboroženih sil "Slovanija-Dalmazija," odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

1. KOGOVSKU ANTONU, sinu Ivana in pok. Marjane Leskovec, roj. v Smrečju 22. januarja 1898;

2. MERENCETU LEOPOLDU, pok. Janezu in Francuških tašnjar, roj. v Mirni 28. maja 1902;

3. SKAPINU LEONU, sinu Viktorja in Julijane Skapin, džaku v Ljubljani 27. februarja 1919;

4. PEZDIRJU FRANCU, pok. Ignaciju in Ane Rapuan roj. v Brezovici 7. avgusta 1912;

5. FERJANCIJU JOSIPU, sinu Leopolda in Uršule Letinske, čevljaru, roj. 16. februarja 1912;

6. BRAJKOVICU BOGDANU, sinu Martina in Marije Brajkovič, čevljaru, roj. v Pisniku 5. junija 1913;

7. BLACIKI LUDOVIKU, sinu Josipa, džaku, roj. v Ljubljani 20. junija 1923;

8. ŽELEZNiku LEOPOLDU, sinu Josipa in Angele Železnik, roj. v Ljubljani 21. oktobra 1919 in tam bivočemu;

9. SIARDU MAKSU, pezni staršev, roj. v Ljubljani, 15. oktobra 1919, čevljaru;

10. LOGARJU JOSIPU, sinu Antona in Pepce Lukman rojen v Ljubljani 24. februarja 1924 bivočemu v Rožni dolini;

11. MIHELČICU JOSIPU, pok. Antona in Ane Gomzi, roj. v Ribnici 14. decembra 1922, bivočemu v Ljubljani. Vsi obdarjeni se nahajajo v begstvu.

Otočeno so:

a) ker sta v Ljubljani v mesecu maju 1942 sodelovali pri družbi, naperjeni proti političnemu, gospodarskemu in družbenemu redu v državi;

b) ker so bili člani oboroženega krada, ustanovljenega z namenom, da bi izvrševali zločine proti državi;

c) ker so delali propagando za odstranitev ali nas

PETER PAVEL GLAVAR

LANŠPREŠKI GOSPOD
ZGODOVINSKA POVEST
Spisal dr. Ivan Prezelj

Kapitan se je vedro zasmehjal in rekel: "Dobro si se odrezal. Zares, žal te mi je. Ob tebi bi laže prebolel svojega sina." Nato je rekel resno in uradno: "Tri dni bom čakal pred Ascolijem. Skrbi, da opraviš hitro s svojim pripravnikom. Povem Ti pa, da malo zaupam tem italijanskim mehkužcem. Naš Benzoni v Senju bi Ti bil že trikrat izprosil blagoslove. Zakaj se nisi obrnil nanj?"

"Tuječ sem mu!" je odvrnil Peter. "A mislil sem že na to, če bi mi spodeljelo pri komendatorju."

"Da," je menil oni, "Benzoni bi Te posvetil. Novo mašo pa bi pel pri Materi naši na Trsat. In mene bi povabil, če bi me doma našel, seve."

Pustil je nato bogoslovca sasmeva. Kmalu pa se je vrnil in pokazal z roko predse z morja na suho. Daleč, daleč notri v ozemlju je bilo videti nekaj medih luči. Kapitan je rekel kratko: "Ascoli."

XI. Pri komendatorju.

Peter Pavel je končno stal pred gospodom Petrom Jakobom. Videl je, da se je bil mož močno postaral. Peter Pavel mu je izročil župnikovo pismo; komendator je je dal brati svojemu tajniku, katerega je klical "maestro di casa" — hišni mojster. Ko je tajnik bral o Bitenčevem upravljanju komendskih dohodkov, je vzkliknil komendator: "Pa saj to vem sam, da je ta Bitenc slepar. Jaz sem hotel vedeti, kje bi se dobil pošten človek, ki bi mu smel zaupati."

Tajnik jebral naprej pismo župnika Roglija: "Presvetli veste sami, da sem Vam vestno služil; zato se nadejam, da bo ste prepričani, da Vam hočem nasvetovati človeka, ki je naj sposobnejši pa tudi vosten."

Komendator je zadovoljno prikimal. Tajnik jebral: "Priporočam Vaši milosti mladeniča gospoda Petra Pavla Glavarja, ki je moj sel —"

"Božje usmiljenje!" je vzkliknil tedaj komendator. "Samo zradi tega pisma ste šli na tako pot? Ali je Vaš župnik znored? Kdo bo trpel stroške?"

"Gospod," je odvrnil Glavar, "imam še drug opravek."

Komendatorjev tajnik je dočital pismo. Glavar je medtem čustvoval: "Glej ga, župnika Roglija. To je brez moje vednosti zapisal, da bi bil sposoben upravljati komendo. Saj bi se sramoval in bi mu zameril, če bi ne vedel, da je mož to naredil z najboljšim namenom."

Komendator je ostro pogledal po Glavarju in dejal: "Svojčas sem Vam podaril Castiglionijevo knjigo. Ali jo nosite vedno seboj?"

Petra je obila rdečica in je rekel: "Prebral sem jo, a na poti nekje sem jo izgubil."

"Nesrečni človek," je vzdihnil komendator. "Da, da! Vidi se, da ste doma v barbarski deželi, kjer ne znajo ne govoriti ne kuhati po človeško." Koj zatem je vprašal nezaupno: "Vi želite torej, naj Vam dam oskrbo Komende?"

"Ne!" je odvrnil Glavar, "prišel sem ponino prosit, da bi mi s svojim ugledom pomogli, da bi mi predstojniki spregledali zadrinke in me posvetili za duhovnika."

"Zato ste prišli?" je vprašal komendator zateglo.

"Da," je odvrnil Glavar, "iskal sem Vas v Senju. Od tam sem šel na Malto in potem . . ."

"Bog, Bog," je vzkliknil komendator. "Za prazen nič je obredel ta človek pol sveta."

Vendar se mu je zvedrilo obli-

bil prvi hip spoznal po Glavarjevem obličju, da mora biti fant temeje zvezan z družino Testaferratov, kakor pa je bilo njemu samemu očitno. Zdaj je prisločil mlademu bogoslovcu na pomoč in rekel:

"Monsignore, mladi človek je najbrže truden in se sramuje. Dovolite, da se odpocije in ga jaz pripravim, da se bo dostojno obnašal, kakor se spodobi."

"Da, da, Castiglionija je izgubil," je priklimal komendator.

A dobro mu je delo, ko mu je Glavar poljubil roko. Z željo, naj mu postrežejo, je bogoslovca izročil slugi.

"Kateri so zadržki, ki Vam branijo v duhovski stan?"

"Starišev nimam," je odvrnil Glavar.

"Moja mati je služila svojčas pri Vas. To je vse, kar vem. Presvetli ste svojčas obečali, da se boste potegnili zame, če bo kdaj treba. O, glejte, zdaj je treba. Vam to pač ne bo pretežko. Jaz pa Vam bom hvaljen do svoje smrti."

"Spomnim se," je dejal leno komendator, "da sem nekdaj res nekaj obečal in sem gotovo tudi že storil, kar sem obečal." Tu mu je glas v nevolji poskobil v višino in je rekel vznevljen:

"Pa da me še nalač spomnja na moj obet, to je nedostojno, zelo nedostojno, to je naranost predzrno."

"Kaj sem neki rekel takega," je pomisli Glavar in prebledel. Tajnik, ki je zavzet motril bogoslovčeve lice, je občutil sočutje z njim. Vedi in mladi človek je

"To je grozno!" si je pokril

Komendator lice. Nato je začel klicati kakor iz sebe: "To je nekako peklenko delo. Pri živem Bogu se kolnem, da sem nedolžen. Poznal sem njegovo mater, a dal sem jo iz hiše, ker je bila malovredna. Svinja je bila, svinja. Zavrgla se je. In to se je moralu nekako zarotiti proti meni. Haha! In jaz naj zdaj prsim za njeno pregrešno zaledgo, kakor da sem res kriv, haha. Signor maestro, iz hiše mora ta človek, pri tej priči mora iz hiše. Naj gre, odkoder je prišel, kaj meni mar!"

Tajnik je nemo poslušal komendatorjev izbruh in dejal natoto mirno: "Nihče ne bo dvomil o Vaši poštenosti, monsignore. Resnica je le, da je človek podoben Vam in Vašim."

"Mojim? Katerim mojim? Samo enega svojih imam. Ali je temu podoben? Ciprijanu Antoniniju?"

Tajnik ni odgovoril. Komendator je hotel biti sam in je odslovil tajnika. Bil je razburjen do skrajnosti. Kakor blisk se mu je posvetilo v glavi in je govoril sam pri sebi: "Nesrečni Cipriano. Kaj bi še dvomil, da tiči tudi za tem. Koliko let je ta fant star? Petindvajset let. Da, računimo. To je bilo leta sedemnajsto enoindvajsetega, ko so ga položili župniku na

hladno, dasi neskončno vlijudno: "Monsignore, jaz ne poznam tega človeka, a podoben Vam je kakor sin oču."

Komendator je planil kljub svoji starosti in slabosti s stola in vzkliknil: "Ali je to res, ali je to res?"

"Monsignore, to je strašna resnica!" je dejal mirno.

"To je grozno!" si je pokril

IZPRED VOJNEGA SODIŠČA
(Nadaljevanje z 5 strani)

krive zločinov prevratne družbe in oboroženega krdeleta ter jih kot take obsodilo v dosmrtno ječo, stroške razprave in posledice, vključno trajno prepoved opravljanj javne službe, zakoniti preklic ter na objavo pircujoče sodbe po enkrat v "Piccolu" in v "Jutru."

KVIŠKU SRCE—(št. 355)
2 1/2 x 3 1/2 inčev—234 strani
v belem celofolu
Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE—št. 415
2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani
Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI—(št. 406)
2 1/2 x 4 inčev—255 strani
v številki Sv. Kričev Pot
Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI—(št. 415)
2 1/2 x 4 inčev—255 strani
v številki Sv. Kričev Pot
Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)
2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani
Cena 75c

SKRBI ZA DUŠO—(št. 416)
3 x 4 1/2 inčev—512 strani
Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)
2 1/2 x 4 1/2 inčev—381 strani
Cena 75c

Ker se nam je potrebljalo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori oznaceni ceni. Zaloga pa ni posebno velika, zato jih naročite čimprej, da Vam bomo mogli z njimi posrečiti.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)
fino vezano ..... \$ .85

KEY OF HEAVEN
v usnje vezano ..... .75

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino usnje vezano \$1.00

MOLITVENIKI

v krasni vezavi importirani iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE—(št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev—234 strani

v belem celofolu

Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE—št. 415

2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI—(št. 406)

2 1/2 x 4 inčev—255 strani

v številki Sv. Kričev Pot

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani

Cena 75c

ZAH VALA

Stem se javno zahvaljujeva vsem, ki so se že na en ali drugi način spomnili na junega pokojnega brata

John Leben

rojen 26. maja, 1896, umri 4. februarja, 1943.

Zahvala gre vsem onim, ki so naročili sv. mače zadušnice, potem vsem darovalcem roj v vsem, ki so prišli moliti ob križi pokopališča.

Nadalje hvala društvu Marije Pomagaj, št. 79 KSKJ, kamor je pokopnik spadel za darovani venec in ki so se udeležili molitve sv. ravnega venca, katerega so molili Father M. Cepon, hvala Jim!

Potem hvala društvu sv. Josefa, št. 53 KSKJ, in društvu sv. Ane, št. 127 KSKJ za udeležbo pri pogrebuh.

Hvala g. župniku Rev. M. J. Hilli-ju za opravljene pogrebne obrede, darovane sv. mače zadušnice ter za ganljiv goriv ob križi.

Potem se zahvaljujeva našemu vremenu pogrebnišku Joseph Nemanich, ki tako lepo urejen pogreb in dični K. S. K. Jedinoti za tako hitro izplačano posmrtnino.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posamezniku za vse, kar ste za pokopnika naredili.

Priporočamo ga v molitve in blag spomin.

Zahvaljuje ostale:

STARŠI, BRAT in SESTRE

Joliet Ill.

24. februarja, 1943.

FRANCES GERCHAR in LOUISE COUNT, sestre

z družinskim obeh.

North Chicago, Ill. 22. februarja, 1943.

AMERIŠKA DOMOVINA

je slovenska unijiska tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne

tiskovine, tčno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Preiskušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol

2. Uredi želodec

3. Ojači živce

4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 5¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

VLOGE
v tej posojilnici
navarovanje do 35.000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge.

Plaćane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6225 St. Clair Ave. Henderson 5678

Cleveland, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznano najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

ONE WAY TO BRAND HIM

The Columbus, Ohio, Citizens.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

WAAC EVEN CAGE SERIES WITH WAUKEGAN ANNES; FINAL TILT PENDS

Waukegan, Ill. — The Fort Sheridan WAACs had the basketball game their way as they came out with flying colors in winning over the St. Annes K. S. K. J. team of Waukegan by a score of 34-27. The St. Annes group led the scoring all the way, well into the second half but the WAACs laid down a heavy barrage of basket sinking to overcome the half mark lead of 13-7 held by the St. Annes. The final decision was reached during the last four minutes of play as the WAACs swung into their stride and with the deadly fire power of Mayes who scored 14 points to lead her teammates to victory. Corby of the WAACs carried

second high scoring honors with 8 points. Cleo Terlap of the KSKJ group carried top scoring position with a 12-point total, followed by Kovacek with 7 points.

Around 400 basketball fans witnessed the game, with about 75 rooters accompanying the team from Waukegan to Fort Sheridan. The fans were treated to some real excitement all through the setto and were on their feet cheering for their teams, especially through the last half as the game went back and forth with the WAAC team finally coming on top to even the home and home series.

Major Hartom gave the fans another treat in entertainment

Box score:

St. Annes	G. F. T.
Kovacek, f	3 1 7
Miholic, f	1 0 2
Tercek, f	1 4 6
Terlap, c	6 0 12
Ivantic, g	0 0 0
Grom, g	0 0 0
Totals	11 5 27

WAACs	G. F. T.
Mayes, f	6 2 14
Cooper, f	1 0 2
Davis, c	0 0 0
Berry, c	1 1 3
Lawrence, c	0 0 0
Anclin, c	0 0 0
Corby, g	3 2 8
Godis, g	0 0 0
Weaver, g	0 0 0
Worth, g	2 3 7
Totals	13 8 34

SLOVENICS REGISTER TRIPLE WIN TO FEATURE JOLIET PIN MEN'S FAIR

Joliet, Ill. — The triple win of the Slovenic Coals over the Peerless Printers featured last week's Joliet Jays Men's Bowling League, for this clean sweep helped the Slovenics to pick up a full game in the standings so that now they are only one game behind the first place Avsec Printers. The Avsecs maintained their lead by winning the last game by only TWO pins, due to Rudy Ramuta's (filling in for Joey Horvat) strong strike finish for a nice 228 game. Other features were the high individual 234 game of Andy Kludovic, and the nice 589 series picked up by Supreme Secretary Joseph Zalar on games of 202, 200, and 187.

White Front Liquors Drop Two To Avsec Printers

The Avsec Printers maintained their leading position in the league standings by winning two games from the White Front Liquors on scores of 820, 775, and 856 to 773, 873, and 854. Rudy Ramuta paced the Avsecs with his 548 series, as the ever-smiling Johnny Azman topped the White Fronts with his 586 series.

Slovenic Coals Black-Out the Peerless Printers

The Slovenic Coals took the runner-up position in the standings of the league by tripping the Peerless Printers in three games. The Slovenic Coals garnered games of 848, 772, and 853 to the Peerless games of 769, 770, and 765. The old stand-by Al Juricic led the Slovenic Coals with his 578 series while Rudy Prus paced the Peerless team with his 518 series. The Slovenics took the second game by two pins.

FORMER STRABANE KAY JAY BOOSTER AND ATHLETIC STAR KILLED IN ACTION

Strabane, Pa. — A terse telegram from the commandant of the United States Marine Corps at Arlington, Va., received recently, revealed the fact that Cpl. Louis Robert Verchek, 25, son of Mr. and Mrs. Joseph Verchek, of 411 Charters St., was the first local youth reported killed in action in the war.

He was killed in a land engagement on the Solomon Islands, the communique said, defending the Marine post there against the attack of the Japanese.

While several district youths were killed during training in camps in the United States and another was lost at sea, Cpl. Verchek was the first reported to be killed in action against the enemy.

Former Sandlot Star

Prior to his enlistment in the Marines, Cpl. Verchek, known locally as "Bobby," was a well known athlete and participated in local and district sports for many years. A football star, "Bobby" was better known as the softball star for the strong KSKJ unit which ruled local softball circles for many years. On or off the playing field, he was one of the

most popular youths of Strabane with his circle of friends embracing both the young and old.

He enlisted in the United States Marines Oct. 23, 1940, and received his basic training at Parris Island, S. C. Later he was transferred to the Marine Corps with quarters at Quantico, Va., and served in New York for four months before going overseas. He left California in June of 1942 for overseas duty.

Two Brothers in Service

Surviving Cpl. Verchek are his parents, two sisters, Mrs. Johnny Flowers, and Mrs. August Podboy, both of 411 Charters St., and two brothers, both of whom are in service at the present. They are, Pfc. Jos. Verchek, Jr., of Danville, Ill., of the U. S. Army, and Pvt. Walter Verchek, of the Marines, stationed at New River, S. C.

Cpl. Verchek's last letter home was received on Jan. 7, a V-letter Christmas card, the family said.

Interment was held on Solomon Islands, the family was informed by the commandant.—Canonsburg Daily Notes.

BLATNIKS TIGHTEN HOLD ON PRIME SPOT IN PUEBLO JOES PIN CIRCUIT

Pueblo, Colo. — The Blatniks took two out of three from the Steve Grocers and increased their lead to six games over the second place Culig Grocerymen. Al Godec had 197, 186, and 191 for 574, to fatten his present average to 178 and at the same time he received some additional help from Capt. Matty Novak who had a 210 game in a 565 set, and from Endy Krall who had 571 on big games of 193, 187, and 191. Capt. "Moon" Kocman's 528 was high for the losers while Johnny Jesik followed right on his heels with a 520.

The Liquormen from Germ's

Nick J. Mikatich.

FORDHAM, ST. MARY'S VICTORS IN STRABANE KAY JAY CAGE CIRCUIT

Canonsburg, Pa. — Fordham and St. Mary's were of equal strength on the offensive last week to register victories in the KSKJ cage league but the St. Mary's defense proved just a bit more difficult to penetrate as the Gaels defeated Duquesne, 30-13, while Fordham topped Notre Dame, 30-21.

Fighting a close first half game, the Fordham Rams led

(Continued on page 4)

RECEIVE POSTHUMOUS LETTER

Strabane, Pa. — A posthumous letter was received by Mr. and Mrs. Joseph Verchek, Sr., from their late son, Cpl. Louis Robert Verchek, U. S. Marines, who was killed in a recent land engagement somewhere in the Solomon Islands, establishing the fact that Cpl. Verchek was a recent victim of a Japanese attack on the Solomons.

The letter was written on Wednesday, Jan. 6, and mailed by the deceased two days later. In the letter he told his parents that all was quiet and there was no cause to worry about his safety. He said that there had been no action for some time and it appeared as if the Japanese would not attempt another attack.

A telegram, however, from the Arlington, Va., U. S. Marine headquarters, signed by the Commandant, received by the parents last week, revealed the fact that Cpl. Verchek was killed in action, defending the post against the enemy. The date of the death was not given.

PUEBLO COWGALS IN PIN SWING

Pueblo, Colo. — We "cowgals" from 'way out West are slowly but surely getting into the swing of things down at the High St. Bowling Alleys. Since this marks the first year of bowling for most of the girls we haven't as yet been able to record what might be called "impressive scores," but judging from all angles it won't be long now and when we all let loose with "T-I-M-B-E-R" we won't be kidding—but to get on with last Sunday's games—

The Anzick Restaurant girls took away the entire three game series from the Gorsicks, beating them by a count of 250 pins. T. Kralj starred for the winners while Kay Sabo poled the best average for the defeated team.

On the other hand, the Elich Grocers won their tilt by taking two out of three from the Culig Taverns. The final count found Anne Kocman of the Grocers and Jo Petros of the Tavern girls emerging from the matches with the highest number of pins knocked down.

Come on, girls, let's really show definite signs of improvement next Sunday (look who's giving out advice!).

Next Sunday's schedule: Culig's vs. Anzicks; Elich's vs. Gorsicks.—Adios!

Kay.

Joliet KSKJ Men's Bowling League Standings

	W.	L.	Pct.
Avsec Prints	31	26	.544
Slovenic Coals	30	27	.526
The Eagle	29	28	.509
White Fronts	27	30	.474
Peerless Prints	27	30	.474
Tezak Florist	27	30	.474

PROMOTED

Word was received from North Africa last week that John C. Zupan was promoted to rank of Master Sergeant. He is the son of Ivan Zupan, editor of Glasilo.

Florists vs. White Front Liquors, and Peerless Printers vs. Avsec Printers . . . it is a pleasure to see so many wives of the bowlers as spectators . . . this creates a lot of good natured cheering and help to their bowling mates . . . with the inspiration present a fellow really should bowl better.

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE

They Are Counting On You!

COMMITTEE NAMED TO SWING MIDWEST PIN MEET PLANS IN MOTION

Chicago, Ill. — Following KSKJer Bill Arbanas.

All Chicago lodges are hereby notified of a very important meeting called by the committee for Monday, March 8, 7 p. m., in the church hall. The first step was the calling of a meeting of representatives by Tournament Secretary Fr. Kosmach

At the meeting held Feb. 15, the following committee was elected: Frank Koporc, chairman, John Terselich, Sr., co-chairman; Lillian Kozek, secretary; Mrs. Frank, treasurer; Father Edward, publicity.

The tournament will be held May 8 and 9, according to Secretary Kosmach. In the event that a large entry list will be registered, the tourney program will be augmented by the addition of May 7. The roll-offs will take place at the Southwest Alleys, operated by

TOMAZINS SWEEP CLEAN, OTHER WINNERS EDGE IN STEVE LOOP

Chicago, Ill. — The Dr. Grill through the wringer for a two to one count through the aid of Stanley Wolsic's 585 and Buddy Bicek's 564. Trying to hang up a clean score sheet for the Laundry were George Banich, 597, and Johnny Terselich, 517.

The Kosmach Boosters put the heat on and dampered the Zeleznik Fuels when they scored a two to one win, John Zefran, 479, did best for the losers.

The Monarch Beermen put the tap for two games on the Jerin Butchers. Urban Strohnen, 562, and Francis Weaver, 558, doing the heavy crashing for the Beers, while Rudy Jerin, 513, and Joe Sinkovec, 492, leading the attack, while Fr. Joseph, 520, and Louie Zefran, 479, did best for the losers.

Led by Fr. Edward with a dandy 628 series, followed by Emil Grill, the Fidelity Electrics registered a two to one win over the Darovic Lawyers. Louis Zulich, 546, and John Jerry, 543, were the big men for the Butchers.

The Korenchan Grocers put the Park View Laundry quint Strohnen with high game of 247.

STEADY WINS BRING SCHLITZ QUINT TO SHARE LEAD IN JOLIET LASS WHEEL

Joliet, Ill. — The Schlitz lar is getting in the groove Beers with their steady climb again and topping off some in team positions the last nice scores. Last Thursday she couple of weeks, reached the top as a result of their three-game win last Thursday, and are now tied with the Peerless Printers for first place.

The Hickory St. Markets have been slowly falling in the team standings and dropped a little lower last week by losing two games to the Tezak Florists. Ann Papesh really slapped the pins around and paced the winners with a 458 series. The Hickory Markets were really down on their scoring last Thursday. Gen Golobits was consistent in hitting three 125 games to total a 375 series which was high for the losers.

The Joliet Engineers took a pair of games from the Joliet Office Supply, winning the last game by only 9 pins. Jo Stephen hit games of 198, 161, 161 to pace the winners with a 520 series. Her 198 was high game of the night. The Joliet Office Supply team just can't seem to get any good breaks. Mayme Umek was high with a 431 series.

The Schlitz Beers smeared the Allen Orange Crush team three games. All members of the Schlitz team hit good games. Mary Salesnik, with her weekly good bowling, topped the winners with a 484 series. Marie Culik marked up three nice games to score a 158 average. After a slow start in scoring this season, Vida Za-

(Continued on Page 4)

AFTER THE TRAIN LEFT . . .

Contributed
BY FRANCES LOKAR

She made her way wearily through the excited shoppers. There were springs in their steps and in their eyes as they hurried along the streets. She could not think about their happiness—it made her feel as though she did not belong. She could not think about the future—she and Bob and their baby had little to look forward to. She could not think about the past—they hadn't much of that either, just a few brief months of marriage before Bob went to the Army. The Army—that was it. It knocked your whole life out of shape. It was a situation you could not fight. And Bob was so unhappy at camp. He'd been in so many little scrapes—and always seemed to be getting himself put in the guard house. He was worried—that was why. He wasn't really like that. He was quiet and kind, really. But she knew he worried about the way the war had upset their lives, and about how she and the baby were getting along. That's why he acted so unruly. His 5-day furlough was over now and he'd seen the baby for the first time. Watching him get on the train a little while ago was like the end of the world.

Goodness—she'd walked past her car stop. It didn't matter much. Somehow she was not quite ready to take things up again. She noticed that the door of the church at the corner was open. It gave her sort of a friendly feeling—sort of an invitation. It wasn't far from here—maybe... if she'd talk to Her for a little while. She really had no good reason for stopping in—it might look silly. But she could leave soon, couldn't she—she wouldn't have to stay long.

"I thought I'd stop and say Hello," she explained to Her, as she entered the church. The smile she gave Her was confused and her eyes were tired. An inner voice seemed to whisper—"I'm glad you did—I was thinking of you and your family just a while ago."

Your family... that sounded nice somehow. People did not say "your family" to her—it made her feel sort of responsible and much older than 20. Suddenly she was talking about everything; things she couldn't say to Bob because they concerned him so directly; things she'd feel foolish talking to her relatives about. Just little matters—all about the way Bob's face had looked when he first saw the baby; the way he couldn't say anything for a while because he was so proud and glad. The way he looked in his uniform—sort of like a grown man and a little boy both in one. How Bob had kissed her just before the train left—and how he had watched her face—and looked into her eyes. The Virgin's eyes said more than any voice could. She seemed to know—and that made it so much easier somehow.

Then she was talking to herself again... how she felt about things. About what it seemed like to be living with relatives and how kind they were, though they couldn't understand. How she got discouraged managing on Bob's allotment, and how there seemed to be nothing to look forward to. She thought of the shoppers outside, the store windows, and the "other world" feeling it all gave her and how terribly she wished that she had Bob to lean on once again.

"... and now he's leaning on you," the Inner Voice whispered—as though it was something they both knew. Bob was leaning on her—she hadn't thought of it quite

that way before, but, of course, he was. He needed her too... in a different way than the baby needed her. She could help him feel more settled in the Army by letting him know that she was all right; that she wasn't worried and that she could stand on her own feet. That would do it—certainly. She wouldn't let him worry—and wouldn't let him know that she felt scared sometimes. And if the baby caught a slight cold, she need not write him about it. She'd write him about the way he changed from day to day and the little things he'd learned. She'd write him about the various things that happened—and she'd leave out the way she felt down inside sometimes. She didn't feel much like that right now, anyway. She belonged with those people outside now. Things seemed different—yet nothing had really changed, had it?

As she said "Goodbye" to Her she wondered if she'd have to wait long for her street car. Perhaps she'd have time to buy the baby a little toy. She buttoned her coat collar and stepped out of the church into the crowded street.

STRABANE CAGE RESULTS

(Continued from page 7)
the opening period, the Gaels limited the Dukes to 9 to hold an 18-9 lead at the half. The Gaels added 12 in the final half but allowed the Dukes only 4 to win, 30-13. Batista led the Gaels with his 12-point attack while Delost and Strnisa tallied 4 each to share honors for the losers. Lineups:

Fordham	G. F. T.
Hostinsky, f.	0 0 0
Getzik, f	1 0 2
Progar, c	7 3 17
Batista, g	3 1 7
Durkac, g	2 0 4
Totals	13 4 30

Notre Dame	G. F. T.
Lavrich, c	0 0 0
Enoch, f	1 0 2
Kern, f	3 0 6
Sedmak, g	4 2 10
Patrick, g	1 0 2
Strnisa, g	0 1 1
Totals	9 3 21

Referee, Houston, Umpire Novak.

St. Mary's	G. F. T.
Sedmack, f	3 0 6
Batista, f	5 1 11
Lavrich, c	4 0 8
Kern, g	1 0 2
Hostinsky, g	1 1 3
Totals	14 2 30

Duquesne	G. F. T.
Strnisa, f	2 0 4
Talpas, f	1 1 3
Delost, c	2 0 4
Patrick, g	1 0 2
Lesko, g	0 0 0
Totals	6 1 18

Referee, Houston, Umpire Novak.

JOLIET LASSIE LOOP

(Continued from page 7)
were picked up: Jean Tezak neatly slid over the 5-7-8; Agnes Govednik the 5-7; and Mae Mutz the 4-6-7.

High games of the night: Jo Stephen 198, 161; Mae Mutz; 181; Agnes Govednik 168; Florence Benedick, 167; Mary Salesnik 160, 178; Marie Culik 160; Vida Zalar 180; Donna Wilhelm 160; and Ann Papech 185.

The postponed games were rolled over last weekend but as yet we haven't the reports on them so you'll get the lowdown next week.

The schedule for Feb. 25:
Tezak Florists vs. Joliet Office Supply; Hickory St. Markets vs. Joliet Engineers; Verbisser Press vs. Schlitz Beers; Allen's

Orange Crush vs. Peerless Printers.

The Snoop.

A TRIBUTE TO BOBBY VERCHEK

Leesburg, Fla.—The recent announcement from the War Department that Cpl. Louis "Bobby" Verchek was killed in action in the Solomons, was a severe blow not only to his family but also to his many buddies who are in service. To us boys in service, Bobby was one of our most esteemed boys in service not only from the KSKJ but the community itself. His pleasing personality and his vigor of endurement was something we all admired.

There is no doubt that such was the case, for there is nothing else that counts in the U.S. Marines, the toughest outfit in our country. Being first to enlist from here and the first to fall for his country, makes us very proud of him although it is a sad experience to encounter. He gave his best, and that is what we are proud of even though the writer of this item, a close kin, will undoubtedly miss his smiling face in body. But his spirit remains with us

SOLDIER'S LETTER

Camp Blanding, Fla.—Since my last letter to the Our Page many things have been changed. While at Camp McCoy the temperature was always from 20 to 30 below while here at Camp Blanding in Florida it is nice and mild. We left Camp McCoy Jan. 26 with the temperature at 32 degrees below. We rode for three days and two nights and on the morning of the third day instead of snow we began to see nice green grass. It was hard to believe this. Upon arriving at camp we were quarantined for ten days. After quarantine we were transferred to Company D of the 475th Quartermaster Truck Regiment. Ours is a new outfit with a pretty good supply of vehicles of all kinds. From what I've seen of this camp it's pretty big. I've been told it's the second largest in the country.

During the last few days at Camp McCoy I met a Kay Jay member. He is Eddie Bahar of Chicago. Just got a letter from him today. Last week I was surprised to receive a letter from a KSKJ member in Barberton, Ohio, who told me they put the names of soldier members of the KSKJ into a hat, then drew names and each wrote a letter to the serviceman whose name was drawn. I believe they have the right spirit. Nothing is of more value to a soldier than a letter. Some time ago a cartoon was published about a soldier who did not receive any mail. Well, I have seen that expression several times on the faces of men who have not received any mail for a week or more. Let me assure the readers of this page that it's something that is not pleasant to watch. So far I've been fortunate and have mail coming pretty steadily.

This letter which I received from Barberton has really increased my regard for the K. S. K. J. and what its members are doing for the boys in the service. Again I say thanks to the writer of the letter and to her lodge.

I would like to know if there are any members here at Camp Blanding. I'm located just opposite the West gate in Co. D. 475th Truck Department.

I have also been told there would be no tournament for the bowlers this year. This is a bit of sad news but under these trying times it cannot be helped.

With best regards to all K. S. K. J. members,
Pvt. John A. Cankar,
Company D, 475 Q. M. (Trk) Dep.

The Snoop.

YOUR FEDERAL INCOME TAX

until the end of our days.

With over 63 boys from St. Jerome's already in service and many in foreign countries, his remaining brothers, Wally and Dixie as they are known, are also out front giving their best as he has done. All three boys were softball stars in the local KSKJ softball teams and very active Boosters. Doing their share at home are the mother and father and the two sisters, Ann and Millie, all good members of the KSKJ.

We who are in service can do very little for the family, but we can say that his spirit is with us and we shall carry on as Bobby would want us to. And as we march onto victory our motto will be: "Remember Bobby our pal!"

John Bevec.

MEETING NOTICE

La Salle, Ill.—The members of St. Anne's Society, No. 139, held their regular monthly meeting Feb. 14th. Mrs. Furar presided.

The new members received into the juvenile department were: Kenneth G. Vidergar, Lynette J. Weyand, Melvin Harth and Mary Ann Pirc.

Mrs. Jennie Gnidovic had the misfortune of falling, which resulted in an injury to her back. She will remain a patient in the hospital for several weeks.

Mrs. Josephine Argubright recently underwent an appendectomy.

We extend our sympathy to Mrs. Josephine Argubright, Caroline Kernz and Mrs. Mary Supan whose sister Miss Alice Kernz recently passed away.

The next meeting will be held on March 14th in the school hall. All members are urged to be present.

Dorothy Kloepic.

A new liquid insecticide used by spraying contains millions of bacteria deadly to insects but harmless to persons and domestic animals.

Twelve pounds of dried lawn grass contain more vitamins than the amount of fruits and vegetables that an average person eats in a year.

Q. May I sell a Bond or give it away?
A. No. War Savings Bonds are not transferable.

Q. May a beneficiary redeem a Bond during the lifetime of the registered owner?
A. No. The Bond will be paid to the beneficiary by the Treasury only when the beneficiary has furnished the Treasury with proof of the owner's death.

Q. How much does a War Bond cost?

By G. G. Grotto.
A. The price of War Bonds is 75 percent of their maturity value.
For a \$100 denomination Bond, for example, you pay \$100.75 and at maturity in 10 years you receive \$225. This is the smallest Bond you can buy.

Q. How do I receive my Bond?
A. If you buy over the counter for cash, it will be delivered at that time. If ordered by mail, it will be mailed to your address or to anyone whom you designate.

Remember—the longer you hold War Bonds, the greater the return you will receive.

YOUR FEDERAL INCOME TAX

News has been received that Edward Jakowatz has recently been promoted to Corporal, and is at present assigned to Army Air Base in Hyannis, Mass. Corporal Jakowatz, better known as Smiling Eddy, is well known and liked by our Slovenian people. We all wish him luck and Godspeed home. Eddy is the son of Mr. and Mrs. T. Jakowatz of Ridgewood.

Pvt. Joseph Zagari of Ridgewood has been assigned to the Medical Unit in Camp T. Robinson Arkansas. From what Joe has to say in his letters, he is very satisfied with his duties and likes army life. Joe, one of the most active members of St. Joseph's Society, No. 57, held the office of treasurer and secretary for several years. His induction into the armed forces was quite a loss to our society.

He was also an active member of the St. Joseph's Boosters Bowling Club. Pvt. Zagari is the son of Mrs. Zagari of Ridgewood, and brother of John Zagari, also a member of our society and the bowling club.

While John is trying to take the place of Joe at home, Joe is doing his part in serving our country.

Reporter.

CANONSBURG LASSIE LEAGUE

Canonsburg, Penna.—The Colonels of the local KSKJ Girls' Duck Pin league swept two games from the Lieutenant and the Majors and Generals fought to a split in games played here last week.

Taking the first game by a comfortable margin, 248 to 198, the Colonels were extended in the final game to take the sweep by a one-pin margin in a 214-213 contest. Anna Marie Potocar led the Colonels with a two-game total of 238 while Vic Tutin led the losers with a 236 total.

In the Majors-General's fray, the Majors ruled supreme in the opening tilt by taking a 498-476 contest, but gave way to the Generals in the final set to by losing 485-479. Julia Kovalovitch turned in the day's high total by leading the Majors with a 296 two-game total as Ann Marcischak led the Generals with a 288 total.

Individual who is a prisoner of war or otherwise detained by an enemy country or by enemy forces, or who is in the military or naval forces of the United States serving on sea duty or outside the continental United States, is allowed until the 15th day of the third month following the month in which such status ceases or the present war is terminated, whichever is earlier, to file return and make payment of tax.

In unusual circumstances a resident individual may be allowed an extension within which to file a return upon application to the collector of internal revenue for his district, if appropriate reasons are shown. If the extension is allowed, the taxpayer is subject to an interest charge of 6 percent per annum on the amount of tax payable, from the original due date until paid.

Returns must be filed with the collector of internal revenue for the district in which the taxpayer maintains his legal residence or place of business. Taxpayers with no legal residence or place of business should mail their returns to the collector of internal revenue, Baltimore, Md. If returns are filed by mail, they should be mailed in ample time to reach the collector's office on or before the due date.

Buy Defense Bonds and Stamps